

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hoči sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Udje „KatoL, tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Slovensko ljudstvo!

Nepopisna nesreča je zadela dne 24. julija naše brate v ormožkem okraju in nekaterih občinah mariborskega in šentlenskega okraja. Nenavadno huda toča je naredila velikansko škodo na poslopih, na vrtovih, njivah, vinogradih in travnikih.

Škoda znaša na milijone. Zemlja izgleda kakor opustošena. Kar je pustila suša še zelenega prikliti iz zemlje, pobila je sedaj toča.

Ljudstvo je zbegano in prestrašeno. Beda in pomanjkanje zreta mu že iz bližnje bodočnosti grozeče v oči.

Da se priteče poškodovancem vsaj nekoliko na pomoč, osnoval se je spodaj podpisani pomožni odbor, ki se obrača do vsega slovenskega ljudstva s srčno prošnjo, da pomaga hudo prizadetim prebivalcem. Vsak dar se bo hvaležno sprejel.

Naši bratje so v stiskah in nadlogah, pritečimo jim brzo na pomoč, pokažimo jim dejanski svoje sočutje!

Darovi se naj blagovolijo pošiljati na naslov: Josip Ozmec, župnik in deželni poslanec, Št. Lovrenc na Dr. polju. Objavili se bodo v slovenskih listih.

Maribor—Št. Lovrenc, dne 2. avg. 1909.

Josip Ozmec,

župnik in dež. poslanec v Št. Lovrencu na Dr. p. Jakob Caf, dekan v Št. Tomažu; Josip Keček, župan v Hardeku; dr. Korošec, drž. in dež. poslanec v Mariboru; Tomaž Korpar, živinozdravnik v Osluševcih; Anton Meško, župan in dež. poslanec v Lahoncih; Ivan Meško, župan v Trgovišču; Ivan Roškar, preds. Slov. kmečke zveze, dež. in drž. posl. v Malni.

PODLISTEK.

Stric Blaž.

(Črtica iz naših krajev.)

(Dalje.)

Bilo je v nedeljo popoldan. Na vasi je kričala razposajena kopa otrok, da se je razleglo tja do zadnje kočice... Težek vzduh se je vlegel na pokrajino...

„Glejte ga, glejte, stric Blaž gre“ — je zaklicala otročad enoglasno, ko je stopal Blaž proti vasi. Klobuk je imel po strani na oči, da bi mu ne sijalo solnce kar naravnost v lice... Počasi je prihajal bližje...

„Hej, stric Blaž, dajte nam kaj pripovedovati, dajte! Tako bi vas radi poslušali zdajle, dolg čas nam je“, so kričali vsi zajedno...

„Kaj bi to, stokrat sem vam že pripovedoval, zdaj se mi pa vendar ne ljubi — drugič, kadar bo — — lepše, — kadar bo — — gostija...“

„Dajte, dajte, stric, tako bomo pridni in mirno in tiho bomo poslušali, stric, dajte nam tisto pripovedovati, ko sem še bil za pastirja“, dajte, dajte, stric...“

Blaž se je počasno vlegel v zeleno travo, prekrizal roke pod glavo in pričel.

„Ko sem še bil za pastirja, tega je že silno dolgo in vi ne morete pomniti, tistega leta je bilo, ko je bil po zimi tako velik sneg. Pasel sem Smrekarjevo govedo na tistem velikem pašniku ob potoku. Živina je nagajala in jaz sem jo komaj strahoval...“

„Koliko ste pa pasli — tri, štiri?“

„Kaj bi tri — petnajst jih je bilo. Treh juncev in par malih telet še ne štejem ne.“

„Potem ste jih gotovo imeli okoli dvajset, če bi vse šteli“, se je norčeval paglavec.

+ Franc Mlakar.

Ni smo še preboleli izgube vrlega našega somišljenika g. Robarja na Majšbergu, že je morala Slovenska kmečka zveza stopiti ob nov grob, v katerega so pogrebi položili telo njenega mnogozasluznega podpredsednika g. Franca Mlakarja, veleposestnika v Hošnici. V najlepši moški dobi, v starosti 52 let, ga je kruta smrt neusmiljeno izrgala iz naših vrst, ter zapustila za njim prazno mesto, ki bo ga težavno izpolniti. Pokojni Mlakar je vneto, nesebično in požrtvovalno ljubil verno slovensko kmečko ljudstvo, za to je tudi vedno stal zvesto ob njegovi strani. Nobena pot se mu ni zdela pretežavna, nobena naloga prenaporna, nobena žrtev prevelika, kadar se je šlo zastopati in braniti koristi in težnje svojih kmečkih sobratov. In s kako živo agovornostjo in nenavadno spretnostjo je znal nastopati! Ljudje so srkali besede z njegovih ust, ki so tekle iz njegovega blagega srca kot čist gorski potok, zdaj prijetno šumljajoče, potem šumeče in bobneče, posebno kadar je trebalo povzdigniti glas proti nasprotnikom našega ljudstva.

Spodnještajersko slovensko ljudstvo je poznalo svojega Mlakarja in ga ljubilo, čeprav so tudi nanj celjski liberalni listi po svojem ostudnem načinu zlivali gnojnico in metali blato kakor po vsakem delavcu za kmečki stan. Osobito pa je bil Mlakar priljubljen v svojem domačem, slovenjebistriškem okraju. Kako tudi ne, saj mu je bil voditelj skozi dolgo dobo let v narodnem in gospodarskem oziru! Tužnim in potrtem srcem stoji slovenska kmečka stranka ob grobu svojega plemenitega podpredsednika g. Franca Mlakarja. Zadnje hvalo mu izreka za vse njegovo mnogostarsko delo, ki ga je opravljal s tolikim veseljem za spodnještajerski kmečki stan, ter mu obeta trajen spomin v svoji zgodovini. Za vzgled nam ostaneta vedno njegovo delo za ljudstvo in njegova ljubezen do naroda!

Pokoj njegovi blagi duši!

Ubogo ljudstvo.

Huda nesreča je zadela dne 24. julija kakih 30 občin na vzhodnem delu našega slovenskega štajerskega ozemlja. Toča, kakor je najstarejši ljudje ne pomnijo, je uničila

„Tako okoli jih je bilo...“

Blaž je težko zakašljal ter debelo pljunil v mejo, da se je povesil nežen listič...

„Dalje dajte, stric, kaj je bilo potem?...“

„No, in živina je nagajala in jaz sem jo komaj strahoval... Primojdunaj, jeden vol je bil posebno siten...“

Vročje je bilo takrat vroče, približno tako kakor danes, če ne še bolj in živina je bila žejna.“

„Ali niste nič napajali?“

„I, kaj pa da sem napajal, pa takrat ni hotela piti...“

„Ker je bila sestradana“, se je zopet norčeval paglavec.

„Kaj boš ti, tiho mi bodi!“

„Dajte dalje, stric, mi smo silno radovedni...“

Blaž se je obrnil na drugo stran in se pretegnil...

„No, in potem mi je všel tisti siten vol naravnost k potoku... sam nisem vedel kdaj in ko sem ga pogrešal, sem si takoj mislil: pit je šel...“

„Ali je res šel pit, stric?“

„Kajpak, primojdunaj, za vselej bi se bil skoraj napil. Ko sem ga našel, je ležal na hrbtu v mlaki, globoki, kalni mlaki, noge kvišku, glavo pa za robove zapleteno v koreninah — primojdunaj, sem se prestrašil...“

„Ali ste klicali na pomoč?“

„Seveda sem kričal na vse grlo, toda priklical nisem žive duše... Mislim, da je že po njem, da se je že docela napil, takrat pa: plunsk, pa skoči po konci in se skobaca iz vode...“

„Stric, najbrž mu je bilo vroče, pa se je šel hladit...“

„Ti paglavec, kaj ti veš — noter je padel in ko mu je šlo za sapo, takrat je pa pobral vse svoje moči in se rešil, samo jeden rog si je snel, drugega ni bilo nič hudega.“

„Hvala vam, stric, tako lepo znate pripovedovati...“

vse, kar je ljudstvo gojilo celo leto z naporom in z ljubeznijo, da si preskrbi kruha in živeža čez zimo in spomlad.

Kjer bi bilo sicer veselo prepevanje, tam se sliši sedaj jokanje in stokanje. S solzami v očeh gleda ljudstvo na uničene svoje nade. Vse delo je bilo brezuspešno, vsak trud zaman.

Ubogo ljudstvo! Povsod, kamor prodre glas o hudi nesreči, povsod vstaja globoko sočutje s poškodovanci. Ves Spodnji Štajer čuti s teboj, ubogo ljudstvo, v teh dneh žalosti in nesreče, ter prosi ljubelega Boga, da bi se ti povrnilo stotero, kar se ti je letos po hudourju vzelo.

Narod slovenski, ti pa priskoči sedaj v dejanski ljubezni svojim nesrečnim bratom z obilnimi darovi hitro na pomoč!

Deželna poslanca Meško in Ozmec sta pretekli teden obiskala večino prizadetih občin, pregledala škodo ter napravila tozadevna potrebna poročila na glavarstvo in namestništvo.

Državni in deželni poslanec dr. Korošec se je zadnji teden v imenu svojih tovarišev iz Slov. kmečke zveze podal osebno k namestništvu ter tamkaj posredoval za nujno pomoč ter osobito opozarjal na potrebo nekaterih semen za zopetno setev. Zajedno je ob tej priliki zahteval, da se c. kr. namestnik blagovoli potruditi kakor v nemške tako tudi v slovenske poškovanе kraje in prinesiti tolažbe in pomoči. To zahtevo je v imenu vseh slovenskih deželnih poslancev začetkom tega tedna ponovil.

Sestavil se je po nasvetu Slov. kmečke zveze pomožni odbor za pobiranje darov, kojega oklic na slovensko ljudstvo prinašamo na prvem mestu. Oklic enake vsebine se je poslal na vse župnije, posojilnice in premožnejše rodoljube.

Vsak dar, četudi še je tako majhen, bo prinesel nesrečnim našim ljudem veliko tolažbe. Bog povrne vse stotero, kar daruješ bednemu in lačnemu svojemu sobratu!

Zaradi suše.

Poslanec Roškar in tovariši so stavili v državnem zboru predlog, naj se zaradi suše odpišejo davki in se že sedaj skrbi za odpomoč, ker je brezživno, da bo letos še večje pomankanje krme kakor lani.

Vlada je predlog vpsolala vsem okrajnim glavarstvom z naročilom, naj ji poročajo, koliko občinskih uradov je že prosilo za odpis davka.

„Kaj bi ne, primojdunaj, stokrat sem vam že to pri povedoval in zraven sem tudi bil, torej moram vedeti, kako je bilo...“

„Dajte še eno, stric Blaž!“

Sklonil se je v dve gubi, objel kolena in se zamislil...

„Dajte, stric, tisto, kako ste znali vriskati!“

„Naj vam pa bo, deca, toda kratko bom napravil...“

„Čisto kratko lahko, stric, da bo le kaj...“

„Tisto leto je bil zelo lep hmelj in jaz sem hodil obirat vsako leto, tega še ni dolgo...“

„Ali je bil takrat tudi velik sneg?“

„Kaj bi, poleti pa sneg, kam pa misliš?“

„Tiho, Tinče, naj pripoveduje stric!“

Blaž je zopet težko zakašljal ter pljunil čez cesto...

„Tisto leto sem tudi šel obirat, pa nisem dosti obiral...“

„Zakaj pa ne, ali ste bili preleni?“

„Kaj bi, primojdunaj, okoli sem hodil in vriskal, ker so zvedeli, da znam dobro vriskati, so me povsod radi imeli in me klicali, naj jim zavriskam in za vsak „juhe“ sem dobil kos dobrega kruha...“

„Pa se vam niso nič smejali?“

„Kaj bi se smejali, ko pa ni znal nobeden boljše ko jaz...“

„Kaj pa je bilo potem?“

„I, nič ni bilo, vsak dan sem vriskal naprej in jim delal kratak čas in dobro sem živel, potem sem se pa naveličal...“

„To je vse?“

„Kaj pa bi še radi več?“

„Seveda, véasih ste nam pravili tudi, da vas je neko dekle rado imelo, ali zdaj tega nečete povedati?“

„I to je bila tista Bizjakova Lenča, tista se me je vedno držala in mi pravila, da me ima rada.“

„Pa vas je tudi res rada imela?“

(Dalje prihodnjik.)

Kakor pa izvemo, še večina občinskih uradov ni storila v tem oziru nobenega koraka, in ako se to takoj ne zgodi, se bo na Dunaj poročalo, da občine niso izrazile nobene želje glede suše.

Zato pozivljamo vse občinske urade, da takoj in nemudoma poročajo na okrajna glavarstva o suši, da prosijo za cenitev škode, za odpis davka in za podporo v krmi.

Ako se to ne zgodi, se bo poslancem reklo, da samo oni sitnarijo, ljudstvo pa nima istih želj.

Slov. kmečka zveza.

Politični ogled.

— **Za obstrukcijo.** Tudi na Kranjskem se vršijo nedelje za nedeljo politični shodi, na katerih ljudstvo odobrava odločen nastop slovenskih katoliških poslancev na Dunaju. Zadnje nedelje dne 1. avgusta je imel deželni odbornik dr. Lampe v St. Petru pri Novem mestu sijajen shod. Ob splošnem pritrjevanju je izjavil, da se vlada moti, ako meni, da bo s kako politiko izstradanja odvrnila volivce od svojih poslancev, Ves slovenski narod pozdravlja obstrukcijo ter hoče po svojih poslancih si izvojevati naravno enakopravnost. Shod je z velikim navdušenjem izrekel zaupnico poslancem ter jih pozval, naj v boju vstrajajo.

— **Na Velehradu,** odkoder sta sv. Ciril in Metod razširjala katoliško vero med Slovani, se je vršil pretekli dne shod katoliških učenjakov, ki delujejo na zjedinenje ruske cerkve s katoliško. Velikega pomena je, da so se letos tega shoda udeležili tudi zastopniki nezjedinjene ruske cerkve.

— **Dalmatinski deželni zbor** jeseni ne bo sklican. Vlada hoče baje prej po svoje urediti zadeve v Bosni in Hercegovini, šele potem bo do po njenem mnenju nastale take „politične razmere“, da skliče dalmatinski deželni zbor. Tako se roga Bienert Dalmatincem.

— **Kompromis v Istri.** V istrskem deželnem zboru je došlo do kompromisa med Italijani in Slovani. Slovani so privolili v delitev občin. Do končne razdelitve, ki bi se imela izvesti do 1. 1915, se ne bodo vršile v nobeni občini nove volitve.

— **Shod poljske mladine.** „Vaterland“ poroča: V Zakopanu je zborovalo 300 delegatov mladeniških društev vseh poljskih učnih zavodov; došli so tudi zastopniki poljske mladine iz Avstrije, Nemčije, Francoske, Angleške in iz Švice. Pred vsem so se pečali z bojkotom višjih šol na Ruskem Poljskem, o obisku ruskih vseučilišč po Poljaki in o pomožni akciji onim dijakom, ki zapuste rusko-poljske učne zavode.

— **Bosansko ustavo** je skupni finančni minister Burian v nedeljo 1. t. m. predložil cesarju v Išču v sankcijo.

— **Turčija.** Turški ministrski svet je sklenil, da Turčija odločno nastopi, če se bodo kršile turške pravice na Kreti. Turška zbornica je priredila v svoji seji 29. jul. patriotično proklamacijo z ozirom na Kreto. Prečitale so se došle brzjovavke, ki naglašajo da so pripravljene Otomanci žrtvovati življenje in premoženje za pravice Otomanov na Kreti. Nastopilo je z navduševalnimi govori več turških, albanskih in arabskih poslancev, ki so izjavljali, da so pripravljene vsi za vojsko, da raztrgajo grško zastavo na Kreti in da uničijo vladno, ki je razobesila to zastavo. Razprave so se udeležili tudi en Armenec, en Bolgar in Grk Artas, ki je izjavil, da mora rešiti vlada krečansko vprašanje tako, da ne bodo oškodovane turške koristi. — Turška vlada je naznanila v Peterburg, da zahteva hitro rešitev krečanskega vprašanja pod sultanovo nadvlado. Velevladim je naznanila Turčija, da če se na Kreti razobesi grška zastava, nastopi Turčija energično in jo sama odstrani.

— **Perzija.** V Perziji se je položaj zopet precej poslabšal. Med vstahi in vladnimi četami se vrše vedno spopadi.

Mala politična naznanila.

Dne 29. julija. Češki listi poročajo, da se še letos odpro razven v 12. tudi v 9. in 20. okraju na Dunaju nove češke ljudske šole. — Črnogorska patrolja je 19. julija prekorajčila bosansko mejo. Črnogorci je ustavila avstrijska patrolja, ki je pričela streljati na Črnogorce, ker se niso hoteli vrniti v Črno goro. En Črnogorec je bil smrtno nevarno ranjen. — Turčija demonstrira proti Grški s tem, da je zelo pomnožila posadko v Janini. — Češki poslanec Klofač se baje namerava odpovedati delovanju v državnem zboru in se popolnoma posvetiti strankini organizaciji. — Ako državni zbor še ne bo kmalu razpuščen, bo Klofač odložil državnozborni mandat, vsekakor pa pri novih volitvah ne bo več kandidiral.

Dne 30. julija. Turški poslanci so nameravali obiskati Berlin. Sedaj so to nameru opustili. — V Teheranu se pripravljajo protirevolucija na korist odstavljenega šaha. — Nadvojvoda Leopold Salvator je skupnemu finančnemu ministru Burianu brzjovjavil, da je zadobil v Bosni najboljše vtise. — Nemci na Ogrskem so pričeli nastopati proti uvedbi splošne in enake volilne pravice. Hujskajo Mađžare, naj je ne uvedejo, ker bi zmagali pri volitvah po načelih splošne in enake volilne pravice Slovani in bi mažarstvo utonilo v slovanskem morju.

Dne 31. julija. Med ruski diplomati pričakujejo po sestanku ruskega carja z angleškim kraljem velike izpremembe. — V Arkanglju v Sibiriji se je prebivalstvo uprlo in porušilo do tal mnogo hiš, med njimi mnogo uradnih. Bati se je bilo, da pogori celo mesto ter ladije v luki. — Ruski listi zatrjujejo, da se pripravljajo novo obleganje Teherana. Privrženci prejšnjega šaha se marljivo gibljejo. — Pri velikih laških vojaških vajah, ki se bodo vršile prihodnji mesec med Verono in Pijacenco ob navzočnosti laškega kralja, bodeta sedelovala 5. in 7. vojni zbor, t. j. 60 batalijonov, 60 eskadron, 36 baterij in 8 tehniških stotnij. Sodeloval bo tudi zrakoplovni oddelek.

Dne 1. avgusta. V nedeljo 25. julija se je vršila v Lvovu seja izobraževalnega odbora vsepoljske stranke, katere so se udeležili vsi poljski državni in deželni poslanci. Izvrševalni odbor je potrdil pogodbo, ki jo je sklenila parlamentarna skupina s skupino Stojalovskega v svrhu združitve z vsepoljsko stranko. — Nadvojvodinja Marija Valerija je došla s svojimi otroci 29. julija, nadvojvoda Franc Salvator pa včeraj v Išč. — V Rusiji je bilo od 14. junija do 14. julija t. l. 171 oseh obsojenih na smrt, 25 obsojnih je že izvršenih. — Etiopskega kralja Menelika je zadel mrtvoud.

Dne 2. avgusta. V Berlinu je došlo 30 turških častnikov, ki jih pridele v študijske svrhe raznim polkom. — Ruski car je daroval Črni gori veliko topov in streljiva. — Listi poročajo, da se pretrgajo diplomatske zveze med Japonsko in Kitajsko. — V Ameriki bo najbrž vzbruhnila vojska. Ob čilski meji se zbirajo peruanske čete. Peruanci napenajo vse sile, da nahujskajo tudi Argentine proti Čileju.

Dne 3. avgusta. Skupščina hrvaške kmečke stranke se vrši dne 22. avgusta od 8. ure zjutraj do 12. ure popoldne in od 2. do 6. ure popoldne v Zagrebu. — V Pragi se je vršila zadnji čas obravnava proti ljudem, ki so bili obdolženi protivojaškega gibanja. Dne 21. julija je bila izrečena razsodba. Od 46 obtožencev je bilo oproščenih 35, 11 pa obsojenih v ječo od 3 do 5 mesecev. — V Cherbourgu na Francoskem sta se 31. julija sestala ruski car in predsednik francoske ljudovlade.

Dne 4. avgusta. Ruski prestolonaslednik Aleksij je obel na kostni jetiki. — V Schwechatu na Dunaju sta se vršili v nedeljo češka in nemška slavnost. Nemci so Čehi napadli s palicami in kamni. — Niški častniki so poslali bivšemu srbskemu prestolonasledniku Juriju poziv, naj prične odločno nastopati proti kralju Petru in proti radikalnim ministrom, ker drugače nastopijo sami. — Srbski „Dnevni List“ poroča, da se bo v jeseni gotovo sklenila trgovinska pogodba med Avstro-Ogrsko in Srbijo.

Vojska v Maroku.

Zelo hudo se godi Špancem v Maroku. Kabili se bojneje s silno srditostjo in izvenredno hrabrostjo. Kakor pravijo novejša poročila o boju Špancev z Maročani pri Melili, so imeli Maročani 4000 bojevnikov, med temi je bilo 1000 mož konjice. Maročani so šli v boj, pevajoč pobožne pesmi, preziraje vsako nevarnost, naravnost do nasprotnih topov. Številne španske žrtve, ki so jih zahlevale bitke s Kabili, napravijo vtis, kakor da so bile španske čete obdntno poražene. Časnikarski poročevalci opisujejo boje kot silno ljute in krvave.

23. julija je 16000 fanatičnih kabilov napadlo desetkrat slabše španske postojanke z vso divjostjo. Španci so se hrabro branili in po 30urnem neprestanem boju so se napadalec morali umakniti nazaj v gore. Španci so izgubili 21 častnikov in 350 mrtvih in ranjenih vojakov. Med padlimi se je nahajal tudi stotnik Cuenas, čegar stotnija je obležala na bojišču skoro do zadnjega moža. Celi dve uri se je moralo to krdelo boriti proti navalom desetkrat številnejšega svažnika in vse je bilo odvisno od tega, da še o pravem času dosepe pomoč, da se obdrži postojanka. In obdržali so jo. Drug za drugim so padali junaki in zadnje trenutke se je borilo le še kakih 20 mož z bajonetom v roki. Tedaj je prišla pomoč. Strašen je bil prizor, ki se je nudil novodošlim četam; tla, kjer se je borila Cuenasova stotnija, so bila čezinčez oblita s krvjo, trupla so istinito plavala v krvi. Med pokanje pušk so se mešali smrtni vzdih padlih in divje rjovenje Kabilov. Nek topničar je zblaznel. Vse tovariše so podrla sovražnikove svinčenke, le on je še stal ob topu in neprestano streljal na sovražnika. Ko je prišlo nadomestno moštvo, je bil revež že zmešan. Zgrabil je puško in se vrgel na tovariše s klicem: „Top je moj, nihče se ga ne sme dotakniti! Kdor se ga dotakne, ga zadavim!“ S silo so morali nesrednjega junaškega topničarja odvesti z bojišča. Bil je ves krvav, 30 ran je zevalo na njegovem telesu. Ves čas na potu v lazaret je vpil: „Top je moj, nihče se ga ne sme dotakniti!“ Strašen je bil napad kabilske konjenice na Špance; v desni meč, v levi revolver so pribrumeli nadnje. Šele po groznem klanju so Španci odbili napad.

Najhujši boj pri Melili se je vršil minoli četrtek. Maročani so španski oddelek napadli v neki soteski in ga uničili. Neki španski polkovnik se je ustrelil, da ne bi postal maročanski jetnik. Poroča se, da je bilo 20 španskih častnikov usmrčenih ali ranjenih, 200 vojakov usmrčenih in 800 ranjenih. Bolnišnice so z ranjenci vse prenapolnjene.

Najnovejša poročila pravijo, da od 28. julija naprej ni bilo novih bojev in da se je položaj izboljšal. Španske čete se omejujejo na obstreljevanje gorovja Garuga. Kakor hitro dobi general Marina ojačanja, prične z odločilno bitko. V londonskih krogih se trdi, da priskočijo tudi Francozi Špancem na pomoč, ako bi bil položaj za Špance pri Melili trajno nengoden. V Madridu se ustanovlja četa prosto-

voljcev za boj proti Kabilom. Veliko mladih mož je že prijavilo vstop. Kabili so dobili znatna ojačenja in tabore pred Melilo. Odločilne bitke je pričakovati vsak čas.

Razne novice.

* **Prezvzišenost knezoškof lavantinski** dr. Michael Napotnik je odpotoval v Kolin, kjer bo imel na evharističnem shodu slovesno pridigo.

* **Poslanec dr. Korošec** je dobil od prevzvišenosti c. kr. namestnika tale brzjovjav: Nameravam v četrtek okoli 10. ure zjutraj priti z avtomobilom v Ptuj, da si ogledam v ormoškem okraju po toči poškodovane občine. Med 1. in 2. uro pridem v Ormož. Namestnik Clary.

* **Duhovniške vestil.** Č. g. o. Lenart Vavpotič pride kot župnik k Sv. Trojici v Halozah.

* **Razpisani mesti.** Na deželni kmetijski šoli s slovenskim učnim jezikom pri Sv. Juriju ob južni železnici, ki se otvori začetkom oktobra t. l., je razpisano mesto ravnatelja in strokovnega učitelja z nastopom službe dne 1. septembra 1909. Prošnje do 15. t. m. na štajerski deželni odbor.

* **Razpisano** je mesto občinskega redarja v Spod. Poljskavi. Prošnje do 20. avgusta t. l. na občinsko predstojništvo v Spod. Poljskavi.

* **Zadružni tečaj** za duhovnike, učitelje in dijake se vrši v Ljubljani v času od 9. do 13. avgusta. Pričakovati je, da se tudi iz Štajerskega priglasi več udeležencev, ker naša gospodarska organizacija, ki napreduje od dne do dne, rabi vedno več sposobnih zadružnih delavcev. Prijave za udeležbo se naj dopošljejo do 4. avgusta Zadružni Zvezi v Ljubljani, katera daje vsa natančnejša pojasnila.

* **Važna razsodba.** Vsakdor ima pravo, posluževati se pri označenju svojega obratovališča deželnega jezika, koji mu bolje ugaja v smislu v javnem življenju državnoopravno priznane veljave deželno običajnih jezikov; nihče se torej ne sme siliti, da bi svoje obratovališče označil v drugem deželnem jeziku, akoravno bi to bilo potreba radi večine prebivalstva. Tako je razsodilo upravno sodišče dne 16. aprila t. l. št. 3497. — Kdor se za to obširno razsodbo zanima, naj čita ukazni list ministerstva notranjih zadev št. 13 ex 1909, stran 255.

* **Brez maše** bo letos glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda, ki se vrši dne 8. avgusta. Prejšnje čase je bila sv. maša vedno v vsprejemu, letos pa je ni več najti na programu. S tem je družba sv. Cirila in Metoda jasno pokazala svojo barvo.

* **Nad strankami,** pravi, da je družba sv. Cirila in Metoda. Na letošnji občni zbor v Jesenicah dne 8. avgusta je pač povabila liberalna društva, ne pa tamošnjih katoliških. Tako se ne dela za složno narodno obrambno delo!

* **Popustek na zemljiškem in hišnem davku,** znižanje pridobinske glavne svote in določilo pridobinskega davka od podjeteb, zavezanih javnemu dajanju računov za leto 1908.: Poukazu c. kr. finančnega ministrstva z dne 20. julija 1909 št. 53.068 se je vsmislu členov IV. do XI. postave z dne 25. oktobra 1896, (drž. zak. št. 220 za leto 1909. l. popustek na zemljiškem davku na 12% odstotka določil, 2. je ostalo znižanje pridobinske glavne svote kakor pretekla leta, ter se je 3. določilo davčno merilo za v. § 100, odstavek 1 in 5 omenjene postave o neposrednih osebnih davkih navedene, javnemu dajanju računov zavezane podjetbe na 10 odstotkov.

* **V Ljubljani** se vrši dne 10. in 11. t. m. slov.-hrvatski pedagoški in katehetski tečaj.

* **„Izzivanje“ Nemcev.** V zadnji številki smo poročali, da nameravajo dunajski Čehi ustanoviti s pomočjo šolskega društva „Komensky“ tretjo ljudsko šolo na Dunaju in sicer v Meidlingu. Minolo soboto so pa priredili v omenjenem okraju Nemci obilno obiskan javen shod, na katerem so sklenili, da hočejo z vsemi silami zaprečiti to češko nakano, ki jo smatrajo za izzivanje dunajskih Nemcev. Tako Nemci. V tem oziru bi pač tudi Slovanom ne škodovalo, ako bi posnemali Nemce, ki po vseh slovanskih mestih in pokrajinah ustanavljajo nemške šole in sicer tudi tam, kjer ni zadostnega števila nemških otrok in imajo te nemške šole glavni namen, vsprejemati otroke slovanskih starišev ter jih ponemčiti, dočim nimajo Čehi, katerih se nahaja na Dunaju nad 200.000, drugega namena, nego svoje lastne otroke vzgojiti v materinem jeziku ter jih ohraniti svojemu narodu.

* **Plojeva ljubezen** do poštnih uslužbencev. „Oesterreichischer Posthorn“ poroča, da se je v seji odseka državnih uslužbencev dvorni svetnik dr. Ploj nečuvno hujskajoče izjavil proti željam uslužbencev, češ, da se godi mnogim bolje, kakor pa uradnikom. Službena pragmatika je nemogoča, ki bi določala uslužbencem pravice, ki jih zdaj dejansko imajo. Poteguje se le za uradniško pragmatiko. Visoki državni uradnik hofrat Ploj lahko tako govori, ker se njemu dobro godi. Vprašamo ga samo, bi li bil on, visoki uradnik zadovoljen, ko bi se mu približno 10 let za napredek plače črtalo in potem pa 11 stopinj po 3 leta in 2 po 4 leta. Z drugimi besedami se to pravi, da mora služiti 51 let, predno doseže najvišjo plačo. Svetujemo Ploju, naj se kar posluži tudi zase teh določil. — Tak je tisti dvorni svetnik Ploj, za katerega se liberalci tako tople zavzemajo.

* **Kako si misli Ploj** jugoslovansko slogo. „Sloga“, glasilo tistega slovenskega državnega poslanca, ki so mu lastni volivci od zadnjih štajerskih deželnozbornih volitvah odpovedali zaupanje s tem, da ga niso poslali v štajerski deželni zbor, tistega poslanca, ki je svoj čas pozabil na koristi koroških Slovencev, piše, da je nepotrebno pričkanje o tem, če „Narodna zveza“ še obstoji ali ne. Mož pravi, da

skupnost Jugoslovancev se mora ohraniti pod tem ali onim naslovom, toda istočasno mora izginiti vsaka komanda kranjskih dr. Šusteršičevih pristašev in zavratno delovanje teh mož. Ploj bi toraj rad imel tako jugoslovansko slovo, da bi vse plesalo, kakor bi on godel, da bi bil Ploj mali bog, vsi drugi poslanci pa njegovi oboževalci. Skromen mož res ni. O zavratnosti naših poslancev naj pa bo Plojeva „Sloga“ lepo tiho, ker dozdej niso še storili niti enega koraka, ki bi ne bil sklenjen soglasno ali vsaj z večino glasov „Narodne zveze“. Toda ker Ploja v „Narodni zvezi“ nihče ne posluša, zato je hoče sedaj razbiti. Sedaj noče edinosti, prej pa je izskočil iz vrste naših poslancev, ker niso hoteli takrat brezpogojno v zvezo z liberalci.

Hofrat Ploj je prestavil ležišče svojega političnega delovanja iz Dunaja v Rogaska Slatino ter tamkaj v prostih urah, ob katerih ne prasedi v košatih drevoredih in bogato obloženih mizah, stika za vsakim korakom poslancev S. K. Z. Tako je njegova zadnja „Sloga“ prinesla notico, da je v soboto dne 15. maja zahteval dr. Korošec v Rogatecu vozni listek iz Rogateca Slatino v nemškem jeziku. Kakor smo dognali iz verodostojnega vira, je to prosta Plojeva izmišljotina, kajti isti dan se dr. Korošec niti ni vozil iz Rogateca v Slatino. Ako hoče „Sloga“ odslaj res prijeti vsakega slovenskega rodoljuba, ki bi zahteval vozne listke v nemškem jeziku, naj prime kar svojega krušnega očeta. Lahko bo napolnila svoje predale v vsaki številki.

* † Franc Mlakar. V soboto dne 31. julija je v Hošnici po kratki bolezni (pljučnici) izdahlil svojo blago dušo veleposesnik g. Fr. Mlakar v 52. letu svoje starosti. Pogreb je bil dne 2. avg. Takega pogreba Laporje še menda ni videlo, kakor je bil zadnji pondeljek dne 2. avgusta za pokojnim Franc Mlakarjem. Okoli 1000 ljudi se je udeležilo pogreba, da je izkazalo zadajo čast dragemu pokojniku. Kot zastopniki Slov. kmečke zveze so prišli poslanci dr. A. Korošec, Pišek, Novak, odbornik Rudolf, kot zast. konjiškega polit. društva Preglej in Rudolf, za okrajni zastop slov. bistriški Stieger, za občino Poljčane, koje ud je bil ranjeji, Cilenšek; pogreba se je udeležila tudi šola Laporška z učiteljstvom vred. Sprevod je vedil v spremstvu 7 duhovnikov g. d. Bohak. Na domu je vzel od rajnega slovo domači g. župnik Medved v tako pretresljivih besedah, da pač ni ostalo nobeno oko suho. Sv. mašo zadušnico je opravil istotako domači g. župnik. Na grobu je vzel v imenu K. Z. slovo od rajnega poštrenovalnega podpredsednika poslanec dr. Korošec. Laporški pevci so na domu in ob grobu zapeli ganljive nagrobne pesmi. Svetila vrlenu možu večna luč!

Za St. Iljski dom: Namesto venca na grob prekmalu umrlega g. Franca Mlakarja, svojega ustanovitelja in večletnega odbornika ter velikodušnega podpornika pošilja kat. slov. izobraževalno društvo v Laporju za St. Iljski dom 6 K.

Za obmejni sklad je nabrala na konferenci v Braslovcah zbrana duhovščina 120 K. Med temi neimenovan iz Gornjega grača 20 K in veleč. g. B. 20 K. — Na primiciji g. Krena v St. Ilju se je nabralo za obmejni sklad 40 K. — Josip Lončarič, kaplan v St. Juriju ob Taboru 20 K.

K višjim ciljem. Pod naslovom prinaša „Slovenec“ članek iz pod peresa štajerskega somišljenika v katerem se zavračajo trditve liberalcev, da obstrukcija naših poslancev ni popularna, ker se je začela za bosanskega kmeta. Liberalci pravijo, naj bi se obstrukcija rajši uprizorila v prilog kake imenitne narodne zahteve, bosanskega kmeta naj bi pa naši poslanci prepustili njegovi usodi, zlasti ko je zbornica to reč že enkrat rešila, seveda negativno. Članek vrača te liberalne neumnosti sledeče: „Naše ljudstvo ni tako kratkovidno, ozkosrčno in malenkostno, kakor so liberalni pristaši. Med slovenskim in bosanskim kmetom je še vedno velika duševna vez. Sinovi našega naroda so prelivali kri za svojega jugoslovanskega brata — in zdaj naj bi jim bil deveta briga! Naši fantje so v Bosni in Hercegovini preživeli odlomek svoje zgodovine — in zdaj bi jim bili ti kraji španske vasi, malorredne, brezpomembne? Vojna v novo priklopljenih deželah se je tako vtisnila v ljudsko dušo, da imajo o njej ponekod narodno pesem z začetkom: „Osemnajstega avgusta je bila v Bosni vojska“ — in zdaj bi naenkrat ne imeli zanimanja za tiste prebivalce, katere so videli, slišali o katerih so čitali v knjigi „Družbe sv. Mohorja“. Še več! Če pokažemo našemu kmetu njegovo lastno zgodovino, ko je tlačani nemškemu grajščaku, a zdaj je osvobojen tega jarma, ali ne bo razumel, da se gre pri bosanskem kmetu za nekaj enakega. V svojem preprostem sreču bo naš seljak bolj čutil žalostno usodo svojega stanovskega tovariša, kakor pa liberalci v svoji popačeni, sebični navihanosti. Naš kmet bo razumel, da bosanski kmet ne sme priti iz enega jarma pod drugega, iz luže v mlako, iz egiptovske sužnjosti v babilonsko.“

Zemljevid Slovenske Maticе. Pred končno ureditvijo zemljevida prosim vse prijatelje pravilnega nazivanja naših krajev, gora in rek itd., da bi Matici sporočili, kako se med ljudstvom imenujejo in kako se običajno pišejo sledeči kraji: Na Štajerskem: grad Hörberg (Podsreda); Lehm-Berg južno od železniške postaje Ribnica ob koroški železnici; Gallenhofen pri Slovenjemgradu; severno od Drave: Nahrard pri Gornji Kaplji; Wortischberg pri Svčičini; Gruschenberg pri Spičniku; Trautenberg pri Lučanah; Altenbach pri Remšniku; Ober-Fahrenbach severno od Lučan; Karnerberg pri Lučanah; Gersdorf pri Spielfeldu; Lind pri Strassu; Platsch, Altenberg, Zieregg, Steinberg, Ratsch, Sulz, Ottenberg pri Spielfeldu; Bagec, Sterglegg, Olatein, Wuggitz, Hanag, Adelsdorf, Wuggau, Kitzeldorf pri Ivnici; Altenbach južno od Ivnice; Heidenberg severno od Bistrice ob koroški železnici.

* Kaj bo s pšenico? Vidne zaloge stare pšenice so skoraj popolnoma pošle, moke že primanjkuje, ker nimajo mlinci pšenice na razpolago. Cena pšenice in moki je zato izredno visoka. Vse željno pričakuje bodočo žetev pšenice, glede katere se pa poročila glasijo dokaj neugodno. Ogrsko ministrstvo je n. pr. te dni izdalo zopet drugo cenitev o uspehu žetve, ki se glede množine pridelka glasi nekoliko bolj ugodno, neugodnejše pa glede kakovosti pšenice, kateri je dež precej škodoval. Avstrijsko poljedelsko ministrstvo je izdalo poročilo, ki bolj ugodno ceni pridelok v Avstriji. Na sploh sodi, da bo pri nas „srednja“ letina, ponekod sicer boljša, ponekod slabjša, kakor je vreme neugodno vplivalo na razvoj pšenice. V Dalmaciji je bil pridelok na dobri zemlji „precej dober“, na slabi zemlji „srednje dober“, na Primorskem pa „srednjega“ uspeha. Na Rumunskem pričakujejo po zadnji cenitvi en milijon meterskih stotov pšenice več nego lani. Prihajajo pa te dni tudi od tam poročila, ki govorijo o velikem presenečenju glede izpadka pridelka. Položaj žitnega trga je zato celo negotov. Cene so še vedno zelo napete, upadki na ceni pa minimalni. Pričakovati pa je, da tudi novi pridelok ne bo veliko vplival na cene. Ogrski mlinci so prisiljeni kupovati pšenico na Rumunskem, da morejo nadaljevati s svojim delom.

Za „Slov. K. S. Z.“ v Mariboru, so darovali duhovniki dekanije Maribor desni breg povodom pastoralne konference K 30.—

Za obmejne Slovence so nabrali ob priliki pogreba organista Konrada Šilec na Ptujski gori zbrani sotovariši mesto venca na grob 6 K. V isti namen so nabrali tudi pogrebci v gostilni g. Franca Žunkovič 6 K 60. Hvala!

Shodi S. K. Z.

Shod v St. Lovrencu na Dravskem polju.

V lepi dvorani šentlovenskih zadrug je priredila zadnji nedeljo dne 1. avgusta Slovenska kmečka zveza političen shod, na katerem je poročal o političnem položaju državni in deželni poslanec dr. Korošec.

Shodu je predsedoval župan Napast, ki je s primernimi besedami otvoril zborovanje.

Poslanec dr. Korošec opisuje politiko slovenskih državnih poslancev od začetka ustave do danes ter se nanatanje bavi z razlogi in cilji slovenske-češke obstrukcije ter s skrajno škodljivim nastopom slovenskih liberalnih poslancev.

Zborovalci so z navdušenjem odobrili postopanje poslancev Slov. kluba, jih pozvali, da vstrajajo na svojem stališču, ter izrekli z ogočenjem nezaupnico poslancu ptujškega okraja dr. Ploju, ki je zapustil tovariše v najhujšem boju.

Shod v Doliču.

Takega shoda še pa pri nas ni bilo, smo slišali od ust do ust govoriti kmete in posestnike, ki so prišli iz St. Vida nad Valdekom, iz vitanjske fare in domačini so bili pa gotovo vsi. Veliki prostori gospoda Jastrobnika so bili natlačeno polni, v veži in pred oknom je bilo vse polno ljudstva. To je dobro znamenje, da se celo priprosto ljudstvo zanima za vsak korak, katerega storijo naši poslanci, pa tudi za vsak korak, katerega stori vlada. Če bi vlada videla, kako sodijo o njenih ukrepih priprosti kmečki ljudje, bi nikdar ne obračala hrbta opravičenim zahtevam slovenskih poslancev. Marsikatera bridka beseda je padla, ko sta pojasnila državni in deželni poslanec Pišek in deželni poslanec dr. Verstovšek stališče slovenskih poslancev, ki so v Slovenskem klubu, in zlasti poslancev S. K. Z. na Štajerskem. Shod je otvoril gospod Jastrobnik, ki je pozdravil oba poslance prav iskreno in že naprej izjavil, da takega shoda še ni bilo v Doliču. Po obširnem poročilu obeh poslancev, katero so navzoči vzeli z burnimi klici na znanje, je stavil kmet Anton Založnik te-le resolucije:

Na shodu dne 1. avgusta 1909 pri Sv. Ftorianu v Doliču zbrani volilci iz konjiškega in slovenjegraškega okraja.

1. izrekaajo poslancema Pišek in dr. Verstovšek popolno zaupanje in toplo zahvalo za njun trud za narodni in gospodarski prosep kmečkega ljudstva;
2. navdušeno odobravaajo odločni nastop Slov. kluba v državni zbornici;
3. ogorčeno obsojajo vsako needinost v tem odločilnem boju;
4. odločno ugovarjaajo, tta o. kr. uradi občejejo s slovenskim ljudstvom v nerazumljivi nemščini;
5. zahtevaajo, da se ljudsko šolstvo preustroji primerno krajevnim razmeram, in da država zdatno prispeva k neznosnim šolskim stroškom;
6. pozivaajo deželne poslance, da vse moči postavijo, da se tako škodljiva lovška postava kmalu spremeni kmetom v korist.

Gospod župnik Uličnik še pojasni posamezne točke v prav umljivih obliki in vsi navzoči so klicali, da resolucije izražajo njihove želje in zahteve. Prosili so še oba poslance, da delujeta na to, da zastopajo še naprej poslanci Slovenskega kluba, ki so zvesti varuhi kmečkega stanu, da vstrajajo v tem boju proti vladi. Zanimanje med ljudstvom za državni zbor kakor za deželni zbor je veliko; kmečke ljudstvo stoji trdno kot skala za poslance S. K. Z., to je obetalo. Ko so se zborovalci izrazili razne želje, je zaključil predsednik velepomembni shod.

Mariborski okraj.

m Shod. Dne 15. avg. bo imel drž. in dež. poslanec Pišek shod na Gor. Polskavi.

Nova narodna trgovina z manufakturnim blagom J. N. Šostarič nahaja se le na Glavnem trgu št. 19, nikakor torej ni zamenjati z ono v Gosposki ulici nasproti Martinecu z nemčursko pisanim imenom Schuscheritsch. Slav. občinstvo se torej na to opozarja!

m Kamnica pri Mariboru. Radi napada na posestvu veleposesnika Kristovič v Anbergu dne 4. julija t. l. zvečer, še po kresu, je bil obsojen Martin Wauchnik, hlapec v Besternici, na 14 dni zopora. Tudi je bil več časa v preiskovalnem zaporu. Vse druge je sodnja oprostila.

m „Naš dan“. Na Jernejevo t. j. dne 22. avgusta t. l. prirede združena narodna društva v Slovenski Bistrici velikansko narodno veselico v obširnih prostorih hotela „Avstrije“. Polovica čistega dohodka te narodne veselice odmenjena je za društveni dom v St. Ilju. S to veselico pod imenom „Naš dan“ hočemo slovenjebistriški Slovenci pokazati našim narodnim nasprotnikom osobito slovenjebistriškim nemškutarjem, da je in mora postati v doglednem času Slovenska Bistrica — slovenska in mi vabimo že sedaj vse narodno misleče prebivalstvo slovenjebistriškega okraja brez razlike na mišljenje, stan in spol na to narodno svečanost. Pričakujemo pa dalje, da „Naš dan“ poseti v obilnem številu tudi narodno občinstvo iz Konjic, Maribora, Ptuja, Celja itd. ter z nami manifestira v težavnem boju, ki ga bijemo z našimi narodnimi nasprotniki. Torej 22. avgusta vsi na „Naš dan“ v Slovensko Bistrico.

m Fram. Na Dravskem polju, zlasti v cirkovski fari je veliko pomanjkanje vode, ker razne občine pod Pohorjem vso vodo iz potokov napeljavajo na svoje travnike, poljanci pa je nimajo niti za živino. Pondeljek večer pride več fantov iz občine Gorica na Požeg in hoče s silo zaprnce iz potoka odstraniti. Lastniki iz Požega se branijo, našane prepir in nasledek je bil krvav: Anton Pernat iz Požega ustrelil in takoj se zgrudi 25letni mladenič Anton Čelofiga iz Gorice na tla. Prenesejo ga v bližnjo hišo, poprosi duhovnika, ki takoj pride, pošljejo po zdravnika na Sp. Polskavo, ki pa je naročil, naj fanta spravijo v bolnišnico. Najbrž je med potom umrl.

Ptujski okraj.

Toča.

Že zadnjič smo v več dopisih poročali, kako velika nesreča je zadela v soboto dne 24. julija velik del Spod. Štajerja. Padala je toča, kakor je ljudje še ne pomnijo. Potrla je vse pridelke, kar jih je še ostalo na njivi. Koruza, oves in del pšenice je uničeno, da ubogi kmet ne more dobiti niti enega zrna. Perutnino in druge manjše domače živali, ki so se nahajale na polju, je toča naravnost poklala. Pobila je opeko na hišah, tako da so hiše po prizadetih krajih skoro vse razkrite. Uničeno je sadje in grozdje. Toča je pobila v smeri od Zerkove pri Sv. Petru niže Maribora čez Jerčovo, Metavo, Jablanec, Sv. Rupert, Sv. Lenart, Sv. Trojico, ormožki, svetinjski in ljutomerski okraj in tudi Halozam ni prizanesla. V zadnji številki smo prinesli poročila o toči od Sv. Lovrenca na Drav. polju, Velike Nedelje in iz ormoškega okraja. V naslednjem prinašamo še druga poročila, ki so nam došla o tej nesreči.

Zikarce. V soboto 24. julija t. l. ob 4. uri popoldne je pridivila nad nas taka toča, da je nihče ne pomni. Vsi pridelki so uničeni. Ako ne pride kmalu pomoč, moramo obupati. Ravno tako so tudi Dolge njive od toče hudo prizadete.

Ormož. Mesto je popolnoma razbito. Strehe nimajo opeke, šipe so razbite, vrtovi uničeni. Ljudje se jočejo kar na ulicah. Marsikateri meščan je prišel vsled toče na beraško palico. Na osebnem vlakcu, ki je vozil za časa toče skozi Ormož, so bile razbite vse šipe. Potniki so bili v smrtni nevarnosti in so se morali skriti pod klopi, da jih niso zadeli kosi šip.

Libonja. Tukaj je bila nevihta izredno huda. Gostilničarju Novaku je odnesla pol hleva.

Nevihta s točo. Od Velike nedelje. V soboto dne 24. julija ob 5. uri popoldne je privihrala strašna nevihta z viharjem in kakor pest debelo točo. V par trenutkih je uničila vse. Najstarejši ljudje ne pomnijo tako debele Koruzo je posekalo do tal, sploh vsi poljski pridelki so uničeni za letos. Pod drevjem v sadonosnikih in gozdih je vse zeleno natrganega vejevja. Sekalo je take veje, kakor je roka debela. Kaj pa v vinogradih? Marsikateri se je zjutraj še veselil nad lepim grozdem, kakoršnega še nismo imeli, zvečer pa se je na glas jokal. Gorice so popolnoma uničene. Povsod je slišati vzdihovanje: kaj bomo, kaj bomo? Nimamo živeža ne za se, ne za živino; kar nam je še suša pustila, to nam je zdaj vzela toča. Posebno pa so prizadeti posestniki, ki imajo poslopja pokrita s strešno opeko. Močno opeko je trlo kakor kakšne lonce, šipe na oknih je podrobilo, če pa je kdo bil tako nesrečen, da ga je dobila nevihta na polju, je prišel ves krvav domov. Tukaj je zdaj pomoč nujno potrebna, ker prizadet je ves kraj od Sv. Tomaža pa do Središča štiri ure na dolgo in več ko pol ure na široko. Pomoč je nujno potrebna.

Iz Vičanec pri Veliki nedelji. Žalostna vest se razglašala po Spodnjem Štajerskem o grozni nesreči, ki jo je povzročila toča dne 24. julija t. l. Dovolim si tudi jaz podpisani vam, dragi čitatelji, nekoliko opisati in naznaniti, kako je zadela in uničila v občini Vičanec in kako je divjala po mojem posestvu.

Pred sedemnajstimi leti sem kupil malo zanemarjeno posestvo v tej občini, katero sem od leta do leta povečal. Bilo je zapuščeno, skoraj popolnoma nerodovito in večinoma obraščeno z nepotrebnimi grmovjem, katerega sem izkopal, zavozil jame in prepadine, ga storil rodovitnega, oplešal in uredil z lastnimi rokami. Posadil sem kakih 400 komadov žlahtnih sadnih dreves na stalno mesto. Pred štirimi in tremi leti sem posadil 11500 jabolčnih divjakov I. razreda na 50 cm. globoko zreguljeno njivo, in ta drevesca so dandanes pocepljena z dobrimi plemeni ter bi bila prihodnje leto pripravna za prodajo. Uredil sem dva brežna travnika, ki sem ju 50 cm. globoko zrigolal, pognojil in obsejal z dobro travno mešanico. Res veselilo me je to moje 17 letno hudo in težko delo. Ali žalibog, sedaj pa je podobno puščavi. Travnika sta poplataena z zemljo, ki mi jo je vzelo na tudi zreguljeni novi njivi. Otava je bila čez koleno visoka, sedaj je z blatom pomazana in tako poškodovana, da bom moral znova posejati travno seme, ki je pa precej drago. Drevje, katero bi moralo sedaj ravno najboljše roditi, je razčesano, veje odbite in skorja odtrgana. Drevesnica, ki je bila moj ponos, je polomljena in razmesarjena. Deteljo in vse poljske pridelke (razun žita in krompirja) je zabila v zemljo ta grozna toča, roglača, debela ko kurja jajca, ki je padala v huđi vetrovni burji pol ure na zemljo. Med tem časom ni bilo moč goče ostati v hiši, ker je skozi okna letela toča s tako silo, da bi mi otroke ubila. Žena in otroci so bili prestrašeni in skoraj brez zavesti. Moral sem jih zapreti v temno vežo, kjer so jokali in kričali, da je bilo groza. V nekem kotu blizu hlevov sem imel voz, na katerem je bil trihektolitri sod; na tega se je nalezelo toliko toče, da se je videl komaj gornji del sode iz toče. Ta grozna škoda in nesreča, ki jo je naredila toča v tem nepozabljivem dnevu, se ne da povedati in ne popisati, to se mora pogledati. Ljudje, ki prihajajo iz drugih krajev, jočejo čez nas in našo živino. Seno smo pokrmili vsled dolge trajajoče suše, otave pa tukaj tudi nič ne bo. Mislite, dragi bralci, kaj hočemo sedaj, sami ne bomo imeli živeža, kaj pa bo z uboga živino! Ako jo prodamo, potem so v kratkem času prodana tudi naša posestva. Zaslužiti ne moremo ničesar, ker moramo doma skrbeti in delati. Ako stavi pred sebe prihodnost, se mi zdi, da moram obupati. Ves 17 letni trud, moram reči, grozno hud trud, kajti veliko in neštevilno bridkih ur sem imel, katere mi je le sladilo upanje na srečne dneve v starosti, je sedaj zastoj. Kdor ima trohico usmiljenja in kdor čuti žalost s ponesrečenci, naj stegne svojo dobrotljivo roko. H koncu še omenim, da najstarejše osebe ne pomnijo temu enakemu slučaju. V soboto popoldan, to je sedmi dan po tem nesrečnem dnevu, smo našli še na več krajih obilno točo v občini Vičanci.

Franc Škerlec.

Lešnica pri Ormožu. Pri nas smo imeli dne 24. julija huđo nevihto. Toča, debela kakor kurja jajca, je padala več ko četrte ure. Drevje je suho kakor po zimi, poljski pridelki razun žita so vsi uničeni. Sedaj je minul že več ko teden dni, pa vendar se na nekaterih krajih nahaja toča nad pol metra. Toča je najhuđe oklestila Strmec, Lešnico, Litmerk, Libanjo in nekaj ljutomerskih gor.

Osebnost. Za predstojnika ptujkega minoritskega samostana je bil na provincialnem kapitelju, ki se je vršil pod predsedstvom minoritskega generala dr. p. Dominika Reuter, izvoljen vlč. p. Norbert Povoden.

Ptuj. Umril je tukaj dne 30. julija t. l. gimnazijski učenc Gorož Vabič, star 14 let. N. p. v. m.

Čebelarstva podružnica za Ptuj in okolico priredi dne 8. avgusta ob 3. uri popoldne pri čebelnjaku g. Jurija Gerečnik v Ptuj — kanižno predmetje — tik pod kolesarom južne železnice čebelarški shod. Ker bode predaval potovalni učitelj g. Ivan Jurančič o naprednem čebelarstvu, ovažnoje nujna dela pred glavno pašo in vzimljenje panjev, se je nadejati, da bodo čebelarji to vpoštevali in se polnoštevilno tega shoda ndeležili. — Udje se prosijo, naj obvestijo tudi čebelarje neude o shodu, da bodo tudi tisti imeli priliko se ponka udeležiti. — Dne 8. avgusta t. l. vabi torej na shod vse čebelarje odbor.

Cirkovec. Glavni altar, krasno umetniško delo g. Sojca iz Vitanje, je že postavljen v naši novi lepi župnijski cerkvi. V lavantinski škofiji je mnogo še dragocenejših altarjev, lepših menda ne, gotovo pa ni altarja, ki bi bil tako natančno izdelan kot v Cirkovcah, da ni mogoče grajati ali stvarno kritikovati, pač pa edino le hvaliti umetnika, ki je pokazal, da je s svojimi talenti izvrstno gospodaril po raznih ptujih mestih in deželah. Slovesno blagoslavljanje se vrši na Veliko gosposnjico.

Šikole. Pokopali smo prav slovesno našega Matježa Mehorko, odličnega moža in poštenega gostilničarja. Rajni je zaslužil, da se je slovesnega sprevoda že od hiše žalosti vdeležilo veliko ljudstva od blizu in daleč. V naši vasi je bil on edini, ki je bil naročnik „Slovanskega Gospodarja“ in „Straže“. To sicer ni bilo vsakemu ljubo, in parkrat se je dogodilo, da je izginil ta in oni list, ker so bile po dopisih prizadete osebe, ki so naši cirkovski župniji v nečas. Rajni je bil kot gostilničar sicer vsakemu prijazen, a spletkarij proti cerkvi ni maral, pač pa jih odločno povsod obsojal. Na ta način si je nakopal par neprijateljev štajercijanske stranke, kar smo opazili tudi pri pogrebu, a ta odsotnost je rajnemu le na čast. Mi vrlemu moža prav iz srca želimo mir v tistem grobu, celi vasi pa mnogo odločnih krščanskih naročnikov katoliških listov.

Ljutomerski okraj.

Kmetijska podružnica Sv. Jurij ob Ščavnici za gornje rad. okraj bode imela v nedeljo dne 8. avgusta 1909

izvanredni občni zbor v šoli pri Kapeli. Začetek ob tretji uri popoldne. Na dnevnem redu so za sedanje kmetijstvo neveljavni predlogi podružnice, osobiti pretres sklepa osrednega glavnega odbora c. k. kmetijske družbe v Gradcu, ki zahteva najmanj dva milijona kron iz državnih sredstev za olajšanje bede po suši. Na dnevnem redu je še cela kopica predlogov, koje bode zbor pretresaval. Pridite tedaj gotovo vsi udje in vsi kmetovalci polnoštevilno k zborovanju!

Terbegovci. Svoječasno smo poročali o izidu volitev novega občinskega odbora in povedali, da je propadla stranka bračlijancev in štajercijancev na celi črti. Zato seve dežuje „Štajerc“ ogenj in žveplo, ker okrajni zastop ne pride več v Bračkovce roke. Občine, ne samo naša terbegovska, ki so v slovenskih rokah, ne pridejo več v roke tem ljudem, ampak še se nam pridružijo one, ki so sedaj bile v njih pogubnih rokah. Da si se pri volitvah v Terbegovcih ni grešilo nič zoper volilno postavu, so vendar vložili pritožbo. Ker pa zajemajo ti gospodje učenost iz ptujkega „Štajerca“ (ne vsi, ki so podpisali pritožbo, kar omenjam resnici na ljubo), je ta pritožba čudno smešna, ker je vse polno žaljivih izrazov in natolcevanj na sedanjega predstojnika g. Fr. Vuka, kakor bi bil on tako mogočen in bi ga brezpogojno poslušalo vse in volilo kakor on hoče. Gornjeradgonaška sodnija je pa bila o teh žaljivih izrazih drugega mnenja. In vsi, ki so podpisali pritožbo zoper volitve, so tedaj, ko jim je že šlo za „gaber“, dali g. Vuku (ker se je prostovoljno pogodil) častno izjavo, iz katere je razvidno, s kakimi sredstvi delajo, uprav po izgledih „Štajerca“.

Križovci. Bralno društvo pri Sv. Križu blizu Ljutomera priredi v nedeljo, dne 8. avg. t. l. po večerica s pomočjo kat. nar. dijaštva v prostorih g. I. Hauptmana veselico v prid šentiljskega društvenega doma. Na vspredu je govor č. g. kaplana Goloba iz Št. Ilje, tamburanje, petje in igra „Trije tički“. K obilni vdeležbi vabi odbor.

Slovenjgraški okraj.

Šmartno pri Slovenjem gradu. Samega veselja je nam poskakovalo srce, ko smo poslušali na Holecu pikre besede g. dr. Hohnjeca, s katerimi je bičal nastopanje Šmartinskega župana Ivana Kaca p. d. Jurija. Rekel je takole: „Mladeniči kaj radi streljajo na mladeniških shodih; tudi takaj so hoteli, toda župan Iv. Kac je v svoji preveliki skrbi za nas prepovedal streljati; zahvaliti se mu moramo pa tudi za veliko ljubeznjivost, da ni dovolil na gričku vino — ali pivotočja. Nič ne de, mi obhajamo lahko tudi brez tega.“ Ko je te besede izgovoril dr. Hohnjec, je priletel župan bliže in misli, da se ga bodo vsi kar prestrašili. Toda slišal je par grenkih, da jo je hitro osramočen popihal. Ljudje so se na ves glas smejali in nekdo je klical: Zdaj pa gre Juri, kar je vzbudilo mnogo veselja.

Legen pri Slovenjem gradu. Dne 1. avgusta so prišli po shodu na Holecu in Doliču popoldan v Legen k Plesniku g. dr. Hohnjec, drž. in dež. poslanec Pišek in dež. poslanec dr. Verstovšek. Brez vsakega trobentanja se je zbralo možev iz Šmartna, Legna in Golobabuke prav lepo število. Ko sta prišla poslance, so pokali topiči, da je bilo veselje. Navzoči so ju burno pozdravljali in kazali svoje zaupanje do njih in do S. K. Z. V prijateljski družbi so pregovorili možje marsikatero besedo, katerim sta odgovarjala v napitnicah dež. poslanec dr. Verstovšek in dr. Hohnjec. Čast gre vrlemu Plesniku in njegovi gospej za točno postržbo.

Skale. Pri nas deluje o. l. julija naprej kmečka hranilnica in posojilnica. Urađuje se v župnišču vsako nedeljo od 3. do 5. ure popoldne. Obresti za hranilne vloge so 4%, za posojila 5%. Škalčani! Poslužujte se vsi domače kmečke posojilnice!

Konjiški okraj.

Vitanje. Nedavno je pridrdralo šest vozov v naš trg. Po boljših obleki in iskrih konjih smo takoj vedeli, da niso naši domači vozniki. Napis na prvem vozu je našo radovednost potolažil, ker smo brali: „Altar za Marijino cerkev v Cirkovcah“. Kje je g. Sojč, povpraševali so vozniki veselih in radovednih obrazov, kakor nekđaj sv. trije kralji. Kmalu so ga našli in raznovrstne že pripravljene zaboje, v katerih so bili shranjeni zakladi našega vrliga umetnika, katerega smo posebno v zadnjih dneh obiskavali dan za dnem vsi, ki se količkaj zanimamo za umetnost in lepoto. Oba domača č. gospoda g. Termot in g. nadučitelj in še nekaj odličnejših tržanov bili so redni obiskovalci g. Sojča, in vsi ti obiski in posebno še odhod g. umetnika in njegovih pomočnikov v Cirkovec je pričal, da v našem trgu še vendar veje nekaj duha slavnega rajnega č. g. Žičkarja, ki je že v malem Sojču vedel ceniti nenavadno nadarjenost ter isto po hvalevrednem prizadevanju pripeljati do take veljave, da vsi zavedni Vitanjčani s ponosom zremo na svojega rojaka umetnika. Naj zadostuje ta kratka notica, vsaj vemo, da bo dragoceno umetniško delo govorilo po izvedencih in prijateljih lepe umetnosti tako glasno besedo, da se bomo veselili ne le Vitanjčani, temveč tudi vsi Slovenci.

Celjski okraj.

Petrovče. Naš privandrani organizator ni z vrlu vspelim mladeniškim shodom v Petrovcah nič kaj zadovoljen. Dokaz temu je članek, ki ga je poslal v „Nar. Dnevnik.“ V njem se zaganja v dr. Hohnjeca in v druge mu neljube osebe. Še nad cerkovnikom se jezi. Vrbsinske fante pa prav po psovkarsko imenuje: pretepače. Mi temu velikemu liberalnemu olikancu ne bomo veliko odgovarjali. Svetujemo mu le, naj svoje mlade liberalne prišaste uči lepše olike, da ne bodo poštenih fantov iz naših vrst pri belem dnevu na potu napadali in jih preteпали.

Taki liberalni suroveži so pač pretepači. Tudi svetujemo dopisniku, naj ne hujska. Če bo pa vlogo hujskača še igral, bomo poskrbeli, da se bo po Petrovcah zvedelo dopisnikovo nekđanje delovanje. Potem pa dvomimo, če se bo viničarjev zet še „srčno smejal.“

Poročil se je v Žalcu dne 4. t. m. Rudolf Stermecki, trgovec v Celju, z gospico Fanico Vabič.

Žalec. Ko so dne 25. julija 1909 prikorakali savinjski fantje skozi trg, idoč k mladeniškem zborovanju v Petrovče, bili so Žalčani grozno presenečeni. Kakor elektrizirani, bežali so semintja, misleč si, zdaj je vse izgubljeno, vidimo priti „črno vojno“, kakor so mirne fante izzivali. Neka oseba je celo rekla, „ako bi bil jaz Bog, bi vse drugače naredil“, (menda po žalskem receptu vse črne proč). Vrli savinjski fantje pa so in bodo, znabiti kmalu spet korakali skozi trg, a še v desetkrat večjem številu, ako popred Žalčani ne obdajo svoje liberalne trdnjave z nasipom.

Iz Vrbja pri Žalcu. Dne 18. julija t. l. priredili so naši vrlji fantje in dekleta dve gledališki predstavi s sodelovanjem vrlih tamburašev iz Petrovč in domačega mešanega zbora. Veselica je krasno uspela. Že ko si prišel proti vasi, oznanjevali so ti prapori, da biva tu vrl in nepopačen slovenski rod. Prostor bil je krasno ozalšan, ves v venci in zelenju, kar vse so oskrbeli nenstrašeni fantje in vrla dekleta. Gledališke predstave izvajale so se tako dobro, in to prvikat na odru v Vrbji, da se lahko kosajo naši diletanje s starejšimi. Ljudstvo je bilo povsem zadovoljno ter se je mirno o pravem času razšlo v nadi, da zopet kmalu priredijo vrbski diletantje kakšno predstavo, katero bodo gotovo z veseljem posetili. Vam pa, vrla dekleta in fantje, kličem, nevstrašeno naprej po poti izobrazbe, kakor ste pričeli, da bodete kmalu ponos ne samo nas Vrbenčanov, ampak tudi ponos Savinjske doline.

Opazovalec

Št. Peter v Savinjski dolini. Občinski zastop Št. Peter v Savinjski dolini nabral je pri svoji občinski seji med odborniki znesek 6 K 20 v v korist „Obmejnim Slovincem“. zelimo veliko posnemovalec.

Rečica. Kakor se nam poroča, se je vršil tukaj dne 25. julija zaupen shod glede ustanovitve okrajne bolniške blagajne. Sprejele so se tozadevne resolucije in izvolil pripravljalni odbor.

Gornjigrad. Tudi tukaj se jako marljivo dramimo iz narodnega spanja in sicer na prizadevanje našega mnogozasluznega č. g. Ant. Berk. Na njegovo prizadevanje se je ustanovila posojilnica, ki je v sili velika pomoč nbojemu kmetu, ustanovilo se je z veliko požrtovnalnostjo bralno društvo, da dobimo koristnega, podučnega in kratkočasnega berila, priredilo se nam je pa tudi sedem iger, ki so bile vsem v veliko veselje. Za to in še za mnogo drugih dobrot smo mi Gornjegrječani g. kaplanu iz srca hvaležni. Našim liberalcem pa nič kaj v glavo ne gre, da se g. kaplan sploh kaj briga za narodno stvar in za kmeta. Za to so ga odborniki stare Gornjegrjaške posojilnice zatožili pri škofu, češ da kaplan dela nemir med ljudstvom. Ker se je pa g. kaplan tej liberalni neumnosti smejal, je to liberalce tako razkačilo, da je župan takoj sklical sejo občinskega odbora, da so napravili drugo pritožbo zoper kaplana, pa vse to ni nič pomagalo. No, mi itak vemo, da od črnega krokarja še nikdo ni pričakoval lepega petja, ravno tako tudi liberalci ne znajo drugega, kakor duhovnike črniti po liberalnih časnikih. G. kaplan še vedno deluje med nami za narodno stvar in za kmeta. Neko liberalno revše dolži g. kaplana, in mladeniča Fr. Jošt, češ da sta pisala dopisa iz sv. Florjana pri Gornjem gradu v Slov. Gospodarju. Tudi temu radovednežu kličem z besedami Tomaža Kempčana: Ne povprašuj, kdo je to rekel, raje pazi, kaj je povedal. Mi pa želimo našemu g. kaplanu Berku ljubelega zdravja, da bo še lahko mnogo storil v prubodo našega naroda, liberalcem na jezo. Bog ga živi!

Kmečki mladenič.

Iz Nazarij v Savinjski dolini. Dne 25. m. m. so vrli mladeniči in možje našega kat. slov. izobr. društva uprizorili igro „Don Manuel ali Ave Maria“. Akoravno so bila velika hujskanja in nasprotstva od strani „zelo naprednih oseb“, so vendar naši diletantanti vsrajno stali na svojih mestih ter izborno rešili svoje vloge. Ker so pa naši diletantje vedeli, da ne bode vsemu občinstvu ugajala resna igra, so uprizorili šaljivi kuplet „Zauber France“. V prvi vrsti gre čast vrlemu tamburaškemu zboru iz Mozirja, ki je izvrstno sodeloval s svojo godbo pri predstavi. Iznenadil nas je govor g. p. Regelata iz Ljubljane, kateri nam je v kratkih besedah pojasnil namene slov. izobr. društev. Pred vsem pa gre hvala predsedniku našega društva in g. p. gvardijan, ki sta po svojih močeh največ pripomogla k slavnostnemu dnevu. Vsled raznih zaprek se ne more igra ponavljati, kakor je bilo rečeno, pač pa se bode v kratkem naznanilo kedaj in kje. Pričakovali smo pač večje udeležbe, posebno pa od okolice Vrbovec in pa od Rečičanov. Kokarčani, posebno pa Mozirčani, so bili v mnogem številu zastopani. Vrlim diletantom, posebno mladeničem kličemo vsi katoliško misleči Nazarčani iz dna naših src: Zivelji mladeniči in naše stranke! Le tako naprej po naši zadržani poti, katero ste si v svojem političnem življenju začrtali. Ne ustrašite se dolgojezičnih vrst svojih sovražnikov, ampak le prezirajte malenkosti, napreji! Pričakujemo od vas še mnogo takšnih zanimivih predstav. Nazarčan, ud kat. slov. izobr. društva.

Sv. Peter v Sav. dol. Na mladeniškem shodu v Petrovcah je bilo 60 šempeterskih fantov. Tako je prav! — V nedeljo bode služil g. Ivan Žagar prvo sv. mašo. Ta primicija je v naši župniji v tem desetletju že peta. Upamo, da bode v prihodnjem desetletju tudi več mladih šempetranov glorio prepevalo. Brezverskih študentov nas pa Bog varuj. Sa-

mi so zaslepljeni in še druge s svojim posvetnim delom zasleplijo.

c Ponikva ob juž. žel. Na izbirki goveje živine za odpošiljatev na jesensko razstavo v Gradec, ki se bo vršila meseca septembra, je dne 21. julija potovalni učitelj g. M. Jelovšek izbral deset glav živine — kar je gotovo častno število za našo občino in ponos ponkavskih živinorejcev. Na razstavo pošljejo ti-le posestniki svojo živino: Janez Marguč, pos., Slatina; Franc Ratej, pos., Uniše, stare bika plemenjake, Jakob Zdolšek, velepos., Okrog, mladega bika plemenjaka, Jurij zabukovšek, pos., Luterje, načelnik km. podružnice, Jakob Vrečko, dež. posl., pos., Boletina, vsak eno plemensko kravo, Janez Marzidovšek, velepos., Zagaj, brejo telico. Franc Romih, pos., Malaves, eno mlado telico in Jožef Fidler, pos. Hotunje, eno mlado telico in pa en par stiri leta starih volov. — Po vsej pravici še posebej čestitamo kmetu Fidlerju, ker bo poslal troje goved iz svojega hleva na razstavo v Gradec. — Odbrana živina se odpelje tje in nazaj brez vseh stroškov in bo gotovo premirana, proti nezgodu pa je za isti čas zavarovana. Zopet lep dokaz, da naši kmetje ne zanemarjajo živinoreje.

c Ponikva ob juž. žel. Liberalcem se silno zdeha po zadnjih deželnozborskih volitvah, prav kot bi si bili maternico napasli. No, pa saj ni čuda! Na celi črti tako sijajno propasti, kot so liberalci, gotovo ne more biti prijetno in jim torej še vedno lahko žalosni spomini povzročajo dolgočasno zdehanje. Naši liberalci pa se že celo sramujejo več priznati, kaj so, pravijo namreč, da hočejo biti — internacionalci. Kaj vse to pomeni, pa še jaz ne vem, sem še premlad.

c Iz Gornje Ponikve. Zgodilo se je pri nas, da je moral neki človek rad ali nerat slišati, da se mu bo na javni dražbi prodalo njegovo edino imetje — kakor se je blagovolil sam izraziti — njegova harmonika. Ni hotel menda iz gole ponižnosti, da bi ta novica prešla v širono javnost, zato je hitro poslal to pekočo novico kot senzacionalnost svojemu „Narodnemu Listu“ v Celje, za kar je dobil gotovo lepo nagrado. Seveda je pri tej novici pristavil, da se bo harmonium prodal našemu g. organistu. To je pa grda neresnica. Naš g. organist je dal svoj harmonij bralnemu društvu na razpolago, ki se ga že poslužuje dve leti. Glede dražbanja harmonija pa lahko pridemo z odloki okrajne sodnije na dan, če drugače niste zadovoljni, gospod. Nam je vseeno, ali slišiš to rad ali pa nerat.

c St. Jurij ob juž. žel. V št. 34 „Nar. Lista“ me nekdo napada v daljšem dopisu, ki je vse drugo, kakor pa resničen. V dopisu pravi, da sem županu Goležu, kakor hitro sem v hišo stopil, rekel: „pri kateri stranki ste pa Vi? Ali sta klerikalec ali liberalce?“ To pa ni res, ker je župan Golež veliko pozneje domu prišel, kakor pa jaz v njegovo gostilno. Trdil je župan v razgovoru, da je „Slov. Gosp.“ največji lažnjivec, ker je pisal o njem, da je posilil župan, nato sem ga vprašal, zakaj ni tožil „Slov. Gosp.“, če ni resnica. Sicer pa naj dopisnik navede tudi še več iz tega razgovora in po resnici, da se vidi, kakšne pojme imajo nekateri liberalci o posojilnicah, za drugih, bralnih društvih itd. Izjavljam pa, če bo kdo zabavljaj čez duhovnike, gospodarske zadruge, bralna društva itd. v pričo mene, ne bom ostal dolžen odgovora, naj si bo pa potem kakšen doktor, župan ali pa kdo drugi. Drugi dopis iz St. Vida je pa od 4. vrste naprej popolnoma zlagan. Dopisnik, če si si svest, da si resnico poročal, pa se podpisaj, da bom vedel, kakšen inteligenčen človek da si, ki bogatiš besednjak s psovkami! F. Žličar.

c St. Jur ob juž. žel. Obesil se je v trgu St. Jur ob juž. žel. trgovec Jakob Dobraj, najemnik trgovine Mihl Žličar, v tisti hiši v podstrešju ravno na svoj god. Našel ga je g. M. Javornik v jutru, prerezal tanko vrvice, misleč ga še k življenju spragiti, pa že prepozno. Kaj dela vse pijača — žalost — in jeza!

Brezilski okraj.

Volitve v okrajni zastop kozjanski so se pričele 30. julija. Prvi dan je volilo veleposestvo, v katerem je upravičenih 12 volilcev. Volitve se je udeležilo 8 volilcev, od katerih je eden odstopil, ker njegovo pooblastilo ni bilo popolnoma pravilno. Izvoljeni so jednoglasno: Jakob Bovha, veleposestnik in župan v Veračah; Janez Drogenik, posestnik in gostilničar, Sv. Peter pod Sv. Gorami; dr. Fr. Jankovič, okrožni zdravnik, Kozje; Počivavšek Janez, župan v Imenem; Anton Ribar, kn. škof. svetov. in župnik, Sv. Vid pri Planini; Janez Šerbec, veleposestnik in župan, Veliki kamen; Jožef Stadler, veleposestnik pri sv. Petru pod sv. Gor.; Tomazič Marko, dekan in kn. škof. svetovalec, Kozje. Vsi izvoljeni so odločni pristaši S. K. Z. Trgi: Kozje, Pilštanj, Podreda in Podčetrtak so volili dne 31. julija, kmečka skupina pa dne 2. avgusta. Velika industrija in veletrštvo ima samo 3 zastopnike, ki stopijo kot viriisti v okrajni zastop: gg. Martin Jug, veletržec in Josip Černelč, veletržec pri sv. Petru pod sv. Gorami in zastopnik trboveljske premogarske družbe. O izidu volitev še poročamo! Toliko pa je že danes gotovo, da bode S. K. Z. imela lepo večino v okrajnem zastopu.

b Pilštanj. Dne 18. julija smo obhajali škupirsko nedeljo. Bilo je prav lepo. Dekleta so okrasila cerkev z vencji, fantje pa so postavili nad 60 mlajev. Romarjev je bilo veliko število, prišlo jih je nekaj tudi iz Hrvaškega.

Vestnik mladinske organizacije.

Mladeniški shod na Homcu.

Prvega avgusta ne bodemo zlahka pozabili! Na prijaznem griču, na katerega hiti rad vsak prebivalec Slovenjegraškega okraja, smo imeli krasen dan! Bog blagoslovi to pričeto gibanje! Ljudstva se je kar trlo; prišli so od vseh strani, dasi je bil ta dan posvečen le naši mladini. Prav je tako, da se udeležijo tudi stariši ten shodov, kakor je povdarjal poslanec dr. Verstovšek, da spoznajo namene, katere imamo z mladeniškim gibanjem.

V veleznanj cerkvi je pridigal naš neumorni, delavni podpredsednik S. K. S. Z. g. dr. Hohnjec; s svojo spretnostjo kot pridigar je razločno in točno označil lastnosti krščanske mladine in njenih dolžnostij do Boga, vere in cerkve. Slovesno sv. mašo za mladino je služil g. mestni župnik Al. Čiček ob asistenci g. župnika Vračuna in gosp. kaplana Letonja. Hvale vredno moramo omeniti tudi vbrano petje cerkvenih pevcev; zlasti pa gre hvala g. nadžupniku Lenartu, ki je mnogo žrtvoval za ta shod.

Po maši se je zbrala nebrojna množica pred lipo; opazili smo tu mladence, ki so prišli iz vseh krajev s svojimi stariši, opazili smo odrasle moške, žene in dekleta. Na posebnem mestu so se zbrali tudi liberalčki pod vodstvom g. župana Kaca, s katerim se bomo še posebej pomenili. G. dr. Hohnjec pozdravi vse navzoče prav prisrčno, pozdravi tudi oba poslanca, ki sta prišla ravnokar od političnega shoda. Najprvo pozdravi nato gosp. drž. in dež. poslanec Pišek in povdarja namene današnjega dne za mladino slovenjegraškega okraja. Nato govori obširno o organizaciji mladine in zlasti mladencev dež. poslanec dr. K. Verstovšek. Njegove besede so šle globoko v srce vsem poslušalcem. Liberalci so morali slišati marsikatero bridko resnico; zlasti jih je peklo, ki je govornik primerjal dostojno vedenje kmečkega mladencev z nastopom inteligence in nekaterih učiteljev v tem okraju. Govornik je začrtal razna pota, po katerih morajo hoditi pravilni, značajni slovenski mladenci. Burni živjoklici so odobravalni poslančeve besede. Nato je pozdravil navzoče navdušeno mladenci iz Škal kot zastopnik Škalskih „Orlov“. Ker se nikdo ne oglasi več k besedi, govori g. dr. Hohnjec še jako obširno o namenu današnjega shoda. Njegove besede so padle kakor krop na liberalce. Govoril je po domače in razpravljaj razne točke javnega življenja in pilil večkrat prav v sršenovo gnezdo. Ljudje uvidevajo svojo zmožo, in to je dobro! Ta dejstvo spričuje, da tukaj biva blago, dobro, pošteno ljudstvo. Na to je zaključil shod, ki bo ostal vsem v dobrem spominu. Organizacija se mora pa vršiti naprej po vseh župnijah, da bode obrodila obilen sad.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Začnjo nedeljo je bil za našo faro lep dan. Dopolodne je zborovala Kmečka zveza, popoldne Z. S. M. in oba shoda sta bila mnogoštevilno obiskana. Mladeniškega shoda smo se zelo veselili, ker je potrebno, da se mladenci večjih župnij zberejo na kakem skupnem kraju, se tam spoznajo, spoprijateljijo ter poučijo o nalogah, ki jih imajo sedaj v življenju v mladih letih. Pa še neko drugo lepo stran vidimo v teh shajanjih. Fantje, ki se tukaj medsebojno spoznajo, uvidijo, da ni lepo razmerje med fanti dveh vasi, katerih ponočni shodi se končajo s pretepom. Pretep ni cilj in vzor mladencev, in zato se pa tudi mora truditi, da se kaj takega ne godi v njegovi okolici. Z veseljem opažamo, da, kjer je naše mladeniško gibanje v teku, ni slišati o pretepih med mladenci in o kakem nasprotju med fanti ene in druge vasi ni nobenega znamenja. Že to je lep napredek mladeniškega gibanja in je želeli, da se kmalu povsod pokažejo sadovi. Otvoril je mladeniški shod g. deželni poslanec Ozmeč, pozdravil vse navzoče, naker je bil predsednikom shoda izvoljen g. Martin Napast, ki je po kratkem pozdravu oddal besedo mladencu Veru iz Krčevine, za katerim so še govorili mladenci Kolman iz Slivnice, Dueman iz Gorice pri Račjem, Fric iz St. Janža in č. g. Zorko. S pozdravi so mladenci izrazili še marsikatero navodilo, ki bo vsakemu mladencu prišlo prav v življenju. Zatem je poprijel za besedo državni poslanec dr. Korošec ter v jednatem govoru opozarjal na berilo, resno berilo, na potreben pouk v gospodarstvu in politiki, na narodno zavednost. Lepi nauki so padali na rodovitna tla, kjer bodo gotovo vzkrili, ter rodili vspehe. Tajnik Z. S. M. še nato v kratkem našteje par lepih lastnosti, ki naj krasijo mladence. Nato se je shod v ozirni na večernice, ki so se pričele v larni cerkvi, zaključil. Po večernicah pa so se mladenci in moške zbrali v mlekarni, kjer je g. deželni poslanec Ozmeč navzočim odkril skrivnosti vzorne mlekarnice. Načrtal je v kratkem zgodovino št. lovrenške mlekarnice, razne zapreke, ki so se stavile na pot, katere pa so srečno, a tudi v hudem boju premagali. In sedaj že uživajo sadove svojega truda. Lepa hvala g. poslancu za pouk. Mladenci so se nato zadovoljni razšli proti svojim domovom z željo, da se zopet še kdaj tako zberejo. Gotovo se še jim kdaj ta želja uresniči.

V Kamnik. Telovadci S. K. S. Z. v društvu „Orel“ imajo v nedeljo, dne 8. avgusta izlet v Kamnik, kjer bodo uprizorili veliko javno telovadbo. Udeležijo se tudi mariborski Orli.

Revolucija na Španskem.

Porazi španskih čet v Maroku so špansko ljudstvo silno razburili. To razburjenje pa je še povečalo prikrivanje neugodnih uspehov. Časniki resničnih poročil sploh niso smeli prinašati. Revolucionarji so to priliko porabili in nahujskali množico po vsem kraljestvu tako, da je v četrtek dne 29. julija vzbruhnila revolucija.

V Madridu, v glavnem mestu na Španskem, so ženske pridrvele na kolodvor, da bi preprečile odvoz nadomestnih čet v Maroko. Policija in orožniki so imeli veliko truda, da so pognali razkažene ženske nazaj. Tudi na drugih krajih mesta je prišlo do spopadov. V Barceloni je odpovedalo moštvo nekega infanterijskega bataljona, ki bi imel oditi v Melilo, pokorščino in je pretilo polkovniku in več drugim častnikom z bajonetom. Končno se je vendarle posrečilo napraviti red. Vojakom so se odvzele vse patrone. Vladi ni kazalo drugega, kakor da je razglasila obredno stanje čez vse dežele. Mesto Barcelona je brez luči, brez telefona, brez tramvaja. Cerkve so popolnoma razdejane. Iz razvalin cerkev in samostanov se dviga profi nebu gost dim. Tudi iz drugih mest Španije dohajajo vesti o vzbruhu revolucije. V Madridu se zbirajo gruče ljudi, ki pijejo venomer: „Doli s kraljem.“

Najnovejše novice.

Zopet toča na Spod. Štajerskem. Komaj je preteklo nekaj dni, odkar nas je obiskala tako huda nesreča, že se nam poroča o novi nevihti s točo. Pobila je vinograde okoli Zavrča in obiskala zopet ormoški okraj. Iz Laškega trga se poroča: Dne 3. t. m. proti 5. uri popoldne je prišla čez naš kraj strašna nevihta s točo. Ravno tako ob 9. uri zvečer. Tudi v okolici je toča močno pobila. Kmetje so v veliki sili.

Toča je obiskala predčerašnjim 3. t. m. tudi ljubljanski in kamniški okraj. Napravila je veliko škodo.

Imenovan je č. g. dr. Jos. Somrek profesorjem pastoralke na mariborskem bogoslovnem učilišču.

Jarenina. Priprave za šentiljski dan 22. avg. so v najboljšem teku. Vršijo se pridno pevske vaje in za gledališko igro. Martin Krpan s kobilo pride 22. tudi v Jarenino. Kdor bo pri šaljivi tomloli imel srečo, si bo v nalašč za ta dan postavljeni kavarni lahko privoščil kaj sladkega — mokrega ali suhega; vsega dobrega bodo tam ponujale narodne mladenke jareninske. In da bi le tudi „Orli“ iz Maribora prileteli!! Vse za šentiljski dom!

Paka nad Velenjem. V nedeljo 8. avgusta popoldne ob 4. uri priredi pri g. Lahovniku p. d. Vošnjaku g. deželni poslanec dr. Verstovšek političen shod Kmečke zveze. Kmetje, udeležite se tega shoda v obilnem številu.

St. Andraž. Dne 8. avgusta ob 8. uri zjutraj se vrši pri g. županu Vašlj pripravljani shod za ustanovitev izobraževalnega društva, na katerem bode govoril deželni poslanec g. dr. Verstovšek.

V Ribnici se je v nedeljo neki delavec iz češkega povrnil nazaj v katoliško cerkev.

Romarjem v Marijino Celje. Vlak odide iz Maribora v ponedeljek, dne 9. avgusta ob 10. uri 45 minut po noči in pride v Neuberg ob 4. uri zjutraj. V Neubergu bo, če bo mogoče, sv. maša za romarje. Vzporod pobožnosti v Marijinem Celju dobi vsak romar na vlaku. Iz Neuburga odide vlak nazaj v četrtek popoldne. Železnica je namreč pred štirimi dnevi vozni red spremenila. Iz Marijinega Celja bo treba torej zgodaj oditi. V Maribor pridemo ob 5. uri 30 minut popoldne. Zvečer se lahko romarji odpeljejo proti Račgoni, Celju, Ptuj in na Koroško. Romarji se opozarjajo, da se dobro oblečejo, ker pri deževnem vremenu in sploh zjutraj je na Gornjem Štajerskem jako hladno. Dvojne nogavice seboj vzeti je jako pametno za slučaj, da bi bilo deževno vreme. Pevcem in pevkam je priporočati, da vzamejo „Venec“ seboj, da se bodemo zopet lahko pokazali z našim lepim petjem. V ponedeljek zvečer se bodo vozni listki, kolikor jih bo na razpolago, dobili še do poldevetih pri romarskem odboru v Mariboru, grajska ulica št. 2. Na postajah Pesnica, St. Ilj in Spilfeld se ne bo dobil noben listek več, ker moramo neprodane karte že v Mariboru pred odhodom vlaka oddati železnici nazaj. V ponedeljek zvečer torej na veselo svidenje!

† V Krapini se bodo vršile v proslavo stoletnice rojstva Ljudevita Gaja, probuditelja Hrvatov in Slovencev, dne 14., 15. in 16. avgusta svečanosti.

Kolekujte vsako pismo z obmejnimi kolkom!

Listnica uredništva.

Terbegovci: Oprostite, mi se ne moremo več spuščati v krajevne raspore, ker so nam osebe in njih razmere premalo znane in nemo nikomur delati krivice. Na svidenje pri pozitivnem delu! — Sv. Jurij ob Taboru: Došlo za to številko prepozno. Prihodnji!

Listnica upravnštva.

Vse one cenj. gg. inserente, ki v današnji številki niso našli svojih inseratov, prosimo uljudno potrpljenja, ker jih nikakor nismo mogli spraviti v list.

Pojasnila o inseratih daje

upravištvu samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.
Dne 21. julija 1909.
Linc 83 74 60 3 21
Trst 54 7 22 19 65

Trošen delaven vinarja s štirimi delavci brez otrok se sprejme pri posestniku Andreju Nekrep, Meleški breg št. 24 pri Mariboru. 576

Pridnega slikarskega pomočnika in učenca sprejme Gašpar Trapič, slikar pri Sv. Jurju ob juž. žel. 587

Krojaškega učenca poštenih starišev sprejme takoj na tri ali štiri letno dobo Jakob Skaza, krojač v Kovačijasi št. 61 pri Slovenski Bistrici. 585

Enonadstropna hiša z 9 stanovanji, velikim gospodarskim poslopjem, 3 orali zemlje, se zaradi družinskih razmer zelo po ceni proda Kje, pove upravištvu Slov. Gospodarja. 590

Dobri, solidni fužinarski kovači, ki so izvežbani v izdelovanju lesenih sekir v vsaki obliki, znajo dobro vrtati in izkovati, dobijo v štajerskih fužinah „Columbushütte“ v Rušah, Spodnje Štajersko, stalno akordno delo. Zene in hčerke oženjenih kovačev pa bi lahko dobile delo pri isti tvrdki pri tovarni vžigalce v Rušah. 593

Lep, pol pokrit voz, s štirimi sedeži, star, pa na novo popravljen, se zelo po ceni proda. Vpraša se pri Francu Gert, medicinarju v Mariboru. 591

Služba orglarja in mežnarja pri romarski cerkvi M. B. na Črni gori je razpisana do 1. septembra 1909. Lepo stanovanje in posestvo in dobri dohodki. Oziralo se bo na izurjene cecilijance, v prvi vrsti na oženjene. Črnagora pri Ptuj, 18. julija 1909. Matej Tertinek, župnik. 584

Dva učenca, karera bi imela veselje do podobarske ali kamnoklesarske obrti, sprejme takoj pod zelo ugodnimi pogoji Jakob Golob, učitelj v Ljutomeru. 478

Ignacij Jagodič, ključavničar pri Sv. Petru na Medvedovem selu napravlja strelovođe. 545

Krojaškega pomočnika in učenca sprejme takoj Martin Sporer, krojač Sv. Jurij ob juž. žel. 579

Na prodaj imam goraki čebelni med ali strd s strojem istočen. Razpošiljam ga v pločevinasti posodi po 4 kg skupaj za 6 K 20 v s posodo vred predplačilu ali pa s poštnim povzetjem. Za dobro blago se jamči. Pri večjem naročilu ceneje po dogovoru. Franc Ačko, čebelar v Tinjah na Štajerskem, pošta Slov. Bistrica. 559

Zavoljo družinskih razmer se proda posestvo 12 or., njive, travniki, gozd. Hišno in gospodarsko poslopje v dobrem stanju, blizu župne cerkve na okrajni cesti. Naslov v upravištvu. 605

Lepa hiša, v sredi trga, tik nove šole, pripravna za manjšo trgovino, mesarijo, gostilno ali kako drugo obrt, se iz proste roke proda. Pojasnila daje posestnica Marija Natopnik, Sv. Jurij ob juž. žel. 606

Učenec poštenih katoliških starišev se sprejme v trgovini Ivana Trauna na Ptujski gori. 603

Dva kovaška pomočnika in dva učenca sprejme Anton Ferenčak, kovaški mojster v Brežicah ob Savi. 600

Kelarski učenec se takoj sprejme Gradec, Leonhardstrasse 110 pri Werglesu. 607

Nova enonadstropna hiša s 6 sobami, 4 kuhinjami, gospodarskim poslopjem in velikim vrtom se po ceni proda. Naslov v upravištvu. 608

Učenca sprejme Fridrik Dvoršak, krojaški mojster, Maribor, koroška cesta št. 9. 624

Novo Puch-kolo (bicikel) proda radi vojaščine Franjo Gnilšak, Sv. Barbara v Halozah. 316

Lepo posestvo z gostilno vred, 4 velike sobe, 2 kleti, velika kuhinja, veliko novo gospodarsko poslopje, veliki hlevi za 30 glav živine, okoli 10 oralov zemljišča, gozd, vse v lepem stanju, pri veliki cesti, farai cerkvi, blizu mesta Ptuj, se proda radi starosti in družinskih razmer. Izve se pri Jožefu Kunst, gostilničar na Gor. Hajdinu pri Ptuj. 617

Gostilna in posestvo eno uro od Maribora na okrajni cesti, se takoj proda. Posestvo obstoji iz gostilne, trafike, gospodarskega poslopja, travnika s sadonosnikom, vrta, brajd in njiv. Izve se pri upravištvu tega lista. 628

Služba orglarja in cerkvenika se takoj odda pri župnijski cerkvi sv. Jakoba v Galiciji pošta Zalec. Dohodki so: pšenična, vinska in zmesna beraja in polovica od zvonjenja za umrle; stanovanje brezplačno za samce, ki imajo prednost, v kaplaniji. 616

Lep vinograd pri Sv. Petru niže Maribora, v Trčovi, proda z letošnjo trgatvijo vred dr. Lav. Gregorec, kanonik v Novi cerkvi, p.: Vojnik pri Celju. 622

Lepo posestvo, 10 minut izven mesta Ptuj, obstoječe iz hiše, hlevov, travnikov, njiv, zelenjaka in sadonosnika, se takoj po ceni proda. Naslov v upravištvu. 619

Trgovski pomočnik se takoj sprejme v trgovino mešanega blaga, kakor tudi učenec s primerno šolsko izobrazbo. Kje, pove upravištvu tega lista. 621

Na prodaj je po ceni posestvo s 3 hišami zraven prenogokopa na jako ugodnem prostoru. Hiše so pripravljene za vsako obrt, najbolj pa za prodajalno, žganje in vinoč. Pogoji so jako ugodni. Natančneje pri Andreju Oplotnik v Zabukovci pošta Griče. 614

Poštena deklica, ki je že prosta šole, z dobrimi spridevali, ubogih starišev, ali brez starišev, pogumna in prijazna z ljudmi, če mogoče zmožna slovenskega in nekoliko nemškega jezika, ki bi imela veselje do gostilne in posestva in bi merala biti za domačo hišno delo in za natakarico, se sprejme za svojo. Gospodar in gospodinja sta že priletna in brez družine. Poizve se v gostilni „Pri Slovencu“, Zgor. Hajdin, p. Ptuj. 618

ženitna ponudba. Spreten in dober delavec, ki si je že precej denarja prihranil, star 30 let, si želi žensko, ki bi imela kako posestvo. Vdova ni izključena. Med ljudi raznesel ali kako drugače sramotil ne bo nobene, če tudi se pogodba ne sklene. Naslov: „Prava zastopnost“ na upravištvu. 627

Penzionisti in uradniki! Malo posestvo, gosposka hiša, obokana klet, nemška preša, 3 orale zemlje za vinograd, 1 oral zasajen z laškimi rizlingom in silvancem, 3 orale travnika, 1 oral lepe hoste, krasen razgled, 1 uro od železniške postaje, na progi Grobelno-Rogatec je na prodaj za 7.000 kron. Več pove: I. Malus na Blanci pri Sevnici. 632

Proda se po nizki ceni radi družinskih razmer jako lepo posestvo z okoli 20 oralov rodovitne zemlje, z lepo zidano hišo z obokanimi kletmi in novim gospodarskim poslopjem blizu okrajne ceste, 1 uro od Maribora, pol ure od železniške postaje in 4 minute od farne cerkve na jako prijaznem kraju. Posestvo obstoji iz lepega gozda, velikih travnikov, rodovitnih njiv, z ameriškimi trsem zasajenimi vinogradi, velik (7 oralov) sadovnjak in z vrtom za špargel ter je posebno pripravno in ugodno za mlekarstvo. Cena in drugi pogoji se izvejo pri gosp. Sirotič, slikar v Mariboru, Flössergasse 8. 620

Najboljši original terboveljski portland cement
dobite pri
Franc Kartin-a nasledniku Janko Artman-u
v Šent Jurju ob juž. žel.
po nizki ceni. 577

Našim rodbinam priporočamo Kolinsko cikorijo. 290

Pozor, kmetje in fantje!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo s časoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti lapadanju las in za odstranitev prhlja (luskin) na glavi, to je

Kaplor št. I.

Cena je (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 vin., 2 lončka 5 K. Prosim, da se naroči same od mene. Naslov je: P. Jurišič, lekarnar v Pakracu, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem.

Štampilje

iz kavčuka se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. febr. 1909 na novo otvorena manufakturna trgovina 116

Franc Souvan, sin
v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu 22
v LJUBLJANI.

Razpis.

Mesto občinskega redarja v Spod. Polskavi je do 1. septembra t. l. nadomestiti.

Dohodki: Mesečna plača 60 K, obleka in prosto stanovanje.

Prositelji, nemškega in slovenskega jezika v govornu in pisavi večji, naj pošljejo svoje prošnje do 20. avgusta t. l. na podpisano predstojništvo. 615

Obč. predstojništvo Spod. Polskava, 29. julija 1909.

Zahvala.

Povodom smrti našega nepozabnega očeta oz. brata, gospoda

Andraža Bedjaniča,

posestnika v Obrežu,

se najsrčneje zahvaljujemo vsem prijateljem in znanecem, ki so pokojnika v njegovi dolgi in težki bolezni posečali doma in v Gračcu, po smrti pa se v preobilnem številu udeležili pogreba ali pa še so tudi venec na njegovo rakev položili. Posebno zahvalo še izrekamo cenj. središkim pevcem, ki so na sprevodu peli ter vlč. duhovščini, kakor domači tako posebej gg. Jožefu Ozmeu, lovrenčkemu župniku in dež. poslancu, Ivanu Zdravcu, bolfenskemu, in Francu Kozelju, ločkemu župniku, ki so od daleč prihiteli, da ranjkega spremijo k večnemu pokoju.

V Obrežu, dne 31. julija 1909.

625

Obitelj Bedjanič.

Zahvala.

Podpisana rodbina izreka najtoplejšo zahvalo za dokaze velike naklonjenosti in spoštovanja ob prerani smrti ljubljenelega soproga, nepozabnega očeta,

Franca Mlakarja,

veleposestnika v Hošnici.

Iskrena zahvala preč. duhovščini, ki je prihitela v tako obilnem številu izkazovat umrlemu zadnjo čast. Hvala domačemu gospodu župniku Medvedu in gospodu drž. in dež. poslancu dr. Korošcu, ki sta se spominjala v ganljivih besedah ljubezni, ki jo je gojil prerano umrli do svoje rodbine in slovenskega kmeta. Toplo se zahvaljujemo spošt. laporskemu učitelstvu, ki je sprejelo s šolsko dečo svojega prijatelja na njegovi zadnji poti. — Zahvaljujemo se nadalje cenj. slov. bistr. narodnjakom, domačemu učitelstvu, rodbinam, kakor: Kūrbīševi, Plankarjevi, Vetovarjevi in Vračkovi za prekrasne vence, ki so jih poklonilo nepozabnemu ljubljencu. — Srčna hvala mnogoštevilnemu občinstvu, zlasti gg. poslancem, — dr. Korošcu, Pišekcu, Novaku — sorodnikom, prijateljem, znanecem in vsem, ki ste prišli od blizu in daleč, da spremito njegove zemeljske ostanke k večnemu počitku. — Toplo se zahvaljujemo tudi gg. pevcem za prekrasne žalostinke.

V Hošnici, 3. avgusta 1909.

Zalujoča rodbina Mlakarjeva.

Otvoritev nove trgovine!!

P. n. Usobja si naznaniti, da sva ustanovila v **CELJU, Graška ulica šte. 7** pod tvrdko:

Na drobno Goričar & Leskovšek Na debelo
na lastni račun popolnoma na novo urejeno **trgovino s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem in z vsemi v to stroko spadajočimi predmeti.**

Opirajoč se na temeljito strokovno in krajevno znanje, bodeva v položaju nuditi najboljše blago po nizkih cenah, in cenjene odjemalce v vsakemu oziru zadovoljiti. — V nadi, da nama naklonite Vaše zaupanje, priporočva se za obisk našega novoustanovljenega podjetja, zagotavljajoč Vas najkulantnejše in solidne postrežbe.

Z odličnim spoštovanjem

Goričar & Leskovšek.

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru priporoča te-le tvrdke:

M. E. ŠEPEC

Grajski trg 2 MARIBOR Burgplatz 2.

priporoča svojo popolnoma novo in veliko zalogo modnega volnenega in perilnega blaga za ženske obleke, vsakovrstno sukno (štoffe) za moške obleke, srajce, ovratnike, kravate, nogavice, dežnike, obrisače, mizne prte, odeje, preproge, zastore, razni cvilih, perje za blazine itd.. vse po najnižji ceni.

Nova trgovina!

MARIBOR, Glavni trg št. 19.

Namanzam uljudno, da otvorim dne 31. julija t. l. na glavnem trgu št. 19

„pri angelju“ popolnoma novo trgovino

z modnim in manufakturnim blagom, platnom, suknom in perilom ter z raznovrstnimi pleteninami in krojaškimi potrebščinami. — Z odličnim spoštovanjem

J. N. Šošarič.

Pohištvo!

v veliki zalogi, kakor tudi matrace, divani, stroje postelje ter ogledala po najnižji ceni.

Franc Pleteršek, Maribor
Koroška cesta št. 10.

Narodna gostilna

Pri pošti

Maribor, Tegethoffova cesta 44

priporoča vodno svoje pivo, izvrstna domača vina ter mrule in tople jedi.

Nar. Kodač.

1000 Kron!

ne dobite, ampak precej denarja si prihranite, ako kupujete vse za Vašo potrebo, kakor vsakovrstno blago za žensko in moško obleko, najlepše svilnate robe, perilo, preproge, rjuhe, platno belo in barvano in mnogo drugih različnih stvari v največji in najcenejši trgovini

JOŽEFA ULAGA v MARIBORU,

Tegethoff-ova cesta št. 21.

Največja zaloga! 364 Največja zaloga!

Slovenske gospodinje!!

„Zvezdna“ cikorija

iz Prve jugoslovanske tovarne za kavine surogate v Ljubljani je res slovenski izdelek.

Varstvena znamka.

Tovarna za glinske izdelke

v Račja

zdeluje s parnimi stroji iz najboljših, večkrat priznanih glin priznane najboljše izdelke, kakor: posodstvo, sarenjo in vsakovrstno drugo strojno opremo, opremo za zid za oboka, dimnike, rakotna-opaka, ploščo za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.

Zaloga tudi v Mariboru, Cesarica cesta, pri kamnarstvu A. Krasovec

Spomladanski čas!

Priporoča vsakovrstna semena, deteljno staj., lucerno, rudečo, (inkarnat) travno seme, oves za seme, repno, svinsko salarno, korenjevo, zeljno seme itd. Nadalje: galico, brizgalnice, motike, gumi, trake, preja, liče ter vse potrebščine za vinograde; Tomaževa šindra, kose, vile, grablje ter razno orodje. Barthelovo klajno apno, vsake vrste :: železa, šine, cement itd. — Kupuje vse kmetijske pridelke. :::

Alojzij Pinter
v Slov. Bistrici.

Edina narodna steklarska trgovina FRAN STRUPI, Celje,

priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana, kamnine, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirov za podobe. Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah.

Najnižje cene — Najsolidnejša postrežba.

Na debelo — Na drobno

Smrt

doleti vsacega, ampak sreča samo tistega, kateri naroči sedaj belo platno v veletrgovski hiši

R. Stermecki, Celje, Štajersko.

Štajersko platno m po 36 v. Slovensko platno m po 40 v. Savinsko platno m po 44 v. Vojaško platno m po 46 v. Domestik platno mehko m po 43 v. Gorsko platno debelo m po 60 v. Istrija tkanina, mehka m po 54 v. Holandska tkanina, mehka m po 60 v. — Vzorec zastoj in pošiljatve črez 20 K franko.

Slavnemu slovenskemu p. n. občinstvu uljudno namanzam, da sem otvoril v Mariboru, Šolska ulica št. 2 nasproti kavarne „Central“ moderne urejeno brivnico.

Isto priporočam vsem zavednim Slovincem ob čisti in točni postrežbi v blagohotni obisk. Odličnim spoštovanjem
IVAN BERGLES, brivec.

Grozovite novosti

za moške in za ženske pri Druškovič-u v Slovenjgradcu.

Svoji k svojim!

Nova trgovina
Fr. Bureš,
urar, očalar in zlatar
v Mariboru
Tegethoffova cesta 33.

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očal, daljnogledov, raznovrstne zlatarne in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let.

Vsi popravki se točno in hitro izvršijo.

Podružnice
Spljet, Celovec
:: in Trst ::

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na točki računa ter je obrestuje po 4 1/2% Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnomu kursu.

Dolžniška glavnica K 3.000.000. — Rezervni fond K 300.000.

Podružnice
Spljet, Celovec
:: in Trst ::

SLAVIJA

je največja slovanska zavarovalnica, proti požaru in življenju.

Južnoštajerska hranilnica v Celju v Narodnem domu

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po štiri odstotke ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraj: Goranjgrad, Sevnica, Šmarje, Šoštanj in Vrzske in rezervna zaklada, katera znašata vsi nad 280.000 K. Zato razdeli znatne svote v občakristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje. Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podporo različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K.

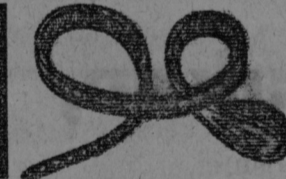
Slovinci, poslužite se pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varenstvo in zahtevajte pri Južnoštajersko hranilnico. sodiščih, da se naloži denar za mladoletne in varenstvo izključno le v Južnoštajersko hranilnico. Za brezplačno dopolnjevanje denarja se poslužite s. kr. poštnehranilničnega računa št. 18.318 vsakemu na raspolago.

Premog in drva

prodaja, ter stavi tudi na doma :: trgovina z mešanim blagom, premogom in drvami ::
A. Vertnik, Maribor, Koroška cesta.

Štampilje

in kavčuka se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Kilne pase,

ali brez peresa tudi za najhujše kile, trebušne obveze, suspensorije, podloge za noge, bergle, pokončne držaje, razne varstvene stroje za telesne poškodbe, po zdravniškem predpisu i. t. d. izdeluje po jako niski ceni, staroznana trdka FRANG Podgoršek, bandažist in rokavičar Maribor, Grajska ulica 7. Zaloga vsakovrstnih v to stroko spadajočih zdravilnih in drugih potrebščin, ter rokavice v veliki izbiri.

Ivan Ravnikar Celje

priporoča svojo bogato zalogo špecijskega blaga, suhih barv, firneža in karboleja ter vseh vrst lakov, kupuje in prodaja deželne pridelke. Gostilničarjem priporočam vseh vrst mineralne vode, nadalje domače in ogrske salame. Poljedelcem priporočam za pomlad vsakovrstna poljska in trtna semena, za katerih kaljivost se jamči. :: Na debelo in drobno. — Nizke cene : točna postrežba. ::
S spoštovanjem:
IVAN RAVNIKAR.

Kemična prašica oblek H. Volk, Šoštanj

ze priporoča za pranje in barvanje raznih oblek, kožuhočin, rokavic itd. Lišpa od oblek ni treba odstraniti. Edini slovenski zavod te vrste. Nabiralnica v Mariboru pri J. Vozjak, krojač, Šolska ulica 4.

Lovske puške

vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom priporoča

Prva borovska tovarna orožja
Peter Wernig
družba z omejeno zavezo v Borovljah (Kosovo).

„CROATIA“

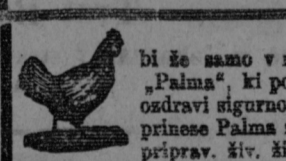
edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blisku neprežične vsake vrste: hišo, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premičnine, kakor: hišno opremo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po jako ugodnih pogojih in niskih cenah.

Vsa pojasnila daje Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Gerne št. 1.

Olje

za razne stroje prodaja tiskarna sv. Cirila v Mariboru 100 kg po 25 K.

Njegovo, vrednega 1.000.000 kron bi že samo v našem cesarstvu letno več prigospodarili, ko bi se p. n. posestniki posluževali „Palma“, ki pospešuje opitnje vsakovrstnih perutnih in doživnih živali, jih obvaruje boleznim in ozdravi sigurno, če so belane za difterijo ali pa v probavilih. 1 K pošt. znak (nakazano 6 v. več) prinese Palma z navodiloma poštnine prosto; spod 4 K ni povzetja! Priporočam se L. E. Weigl, priprav. živ. živil. Maribor, Zofijina trg 8. Čez sto priznanj. Prospekti prosto. 1001

Mnogovrstne razglednice priporoča trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

uljudno naznanja,

da se preseli s 15. avgustom

v Stolno ulico št. 6

med stolno cerkvijo in glavnim trgom.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavozo

v lastni hiši: „Hotel pri belem volu“ (Terschek), Graška ulica 9, I. nadstropje

HOTEL

„Pri belem volu“

prigovora

svoje veliko gostilno

30 sob za tuje po jako nizkih cenah

stjakerijo v hiši

Dobra in točna postrežba.

obrestuje

hranilne vloge po 4 1/2%, brez vsakega odbitka. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge in jih obrestuje neprotrgoma. Sprejema vloge tudi na tekoči račun in jih obrestuje od dne vstopa do dne vstopa.

V suho varčevanja v malih mestih daje vsakomur

domače nakiravnike

na dom nastoj, če vložijo prevečat najmanj 4 K.

posojuje

na neodbita po 5%, do 5 1/2%, ter na maturo vrednostah papirjev in na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Dolgove pri drugih zavodih ali osebah prevzame v svojo last proti povračilu malenkostnih gotovih stroškov. Prošnje in knjižice dela brezplačno, stranka plača le obroke.

Za vplačila po pošti se dajejo nastoj pošt. hranilnične poleščice.

Uradni dan: vsak torek in petek dopoldne.

Vzročena in prošnja se sprejemajo vsak dan, izvenih praznikov dopoldne od 8.—12. ter od 3.—6. ure popoldne.

Slovenska kmečka zveza za Spodnještajersko

naznanja prežalostno vest, da je v soboto dne 31. julija popoldne izdahlil svojo blago dušo njen prezasluzni somišljenik in podpredsednik gospod

Franc Mlakar,

veleposestnik v Hošnici.

Svetila mu večna luč!

Naznanilo.

Na deželni kmetijski šoli s slovenskim učnim jezikom pri Sv. Jurju ob južni železnici je razpisano mesto ravnatelja in strokovnega učitelja z nastopom službe dne 1. septembra 1909.

Prošnje za eno teh mest je vložiti predpisanim službenim potom do 15. avgusta 1909 pri štajerskem deželnem odboru v Gradcu.

Natančneje glej v števil. z dne 29. julija t. l.

Ceno posteljno perje.

1 kg sivoga, puljenoga K 2.—, pol belega K 2.50, belega K 4.—, prima perje mehkega kakor puh K 6.—, veleprima ogeljenoga najboljšje vrste K 8.—, mehkega perja (puha) sivoga K 6.—, belega K 10.—, pranskega puha K 12.—, od 5 kg naprej poštnine prosto.

Narejene postelje

iz gostonoga, rdečega, medrega, rumenoga ali belega inleta (nankinga), pernice, velikost 170 X 115 cm s dvema zglavnitama, to dve 80 X 58 cm, nadešči napeljene, s novim, sivim očlženim, košatim in stanovitnim perjem K 16.—, napol maha K 20.—, maha K 24.—, pernica sama K 12.—, 14.—, 16.—, zglavnica K 3.—, 3.50, 4.—, razpošilja po povzetju, zavojnica nastoj, od K 10.— naprej poštnine prosto.

Maks Berger v Dešenicu števil. 1015, Šumava.
Kar ne ugraja, se zamenja ali pošlje denar nazaj. Ceniki o blazinah, odejah, prevlekah in drugem postelnem blagu nastoj in poštnine prosto.

ODVETNIK

Dr. IVAN FERMEVC

si usoja naznaniti, da je otvoril svojo

odvetniško pisarno v PTUJU

v hiši zdravnika g. dra. B. Štuhec-a,

Poštna ulica št. 19.

Seravallovo

želez. kina-vino.

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlika in častna diploma k zlati kolajni.

Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalescente.

Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri.

Izborena okus. Nad 6000 zdravniških spričeval.

I. SERAVALLO, c. in kr. dvorni pošiljatelj

Trst-Barcola.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po 1/2 l à K 2.60 in po 1 l à K 4.80. 445

Zahvala.

Ob bridki izgubi najine iskreno ljubljene hčerke

Tonike

izrekava podpisana stariša vsem prijateljem in znancem za njih iskreno sočutje svojo globoko čutečo zahvalo. Zahvaljujeva se izrečno tudi čast. gospodu dekanu Ivanu Bohaneču za njegovo izredno naklonjenost izkazano najuni nepozabljivi hčerici.

Prisrčna hvala vsem!

Šmarje pri Jelšah, 3. avg. 1909.

Franc Weber, c. kr. orožniški stražmojster, Antonija Weber, stariši. 629